CHRISTO-PHOROS

A Soproni Evangélikus Egyházközség lapja

ingyenes kiadvány

XXVI. évfolyam, 3. szám

2019. pünkösd – Pfingsten 2019

Létszámellenőrzés

„Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk." (ApCsel 2,39)

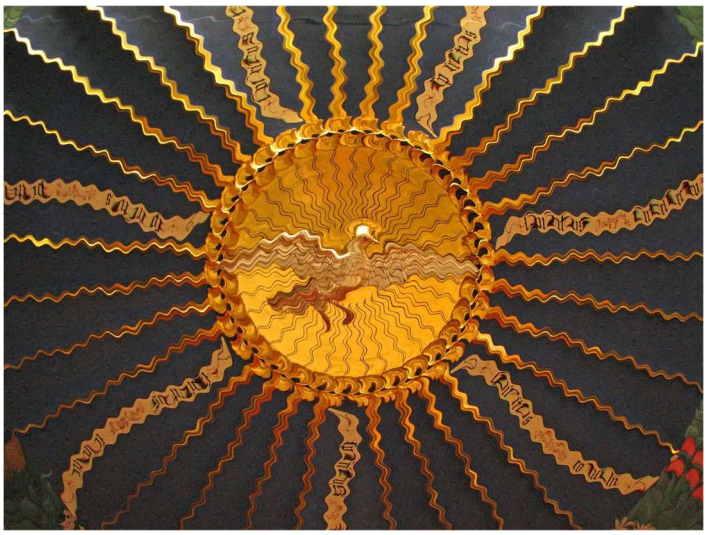

Lelkészként mindig elgondolkoztat Péter pünkösdi prédikációja. Vajon mi kellett ahhoz, hogy ott helyben megtérjen több ezer ember? Elgondolkodtat, hogy melyek voltam életem leghatásosabb prédikációi, és vajon mit és miért jelentettek akkor azoknak az embereknek sokat, akiknek a szájából a templom ajtajánál őszintébbnek tűnt a „Köszönjük szépen, lelkész úr!". Tudhatom-e egyáltalán, éppen mire volt szükségük? Azt hiszem, ez már leginkább a Szentlélek területe. Péternek is ezért ment, nyugtatom magam. Az a valami, ami a beszédben felfedezhető, talán a Szentlélek, ami képes erővel felruházni ezt az elesett, csökevényes, magányos, megbízhatatlan, önmagát alulértékelő figurát. Csak így áradhat belőle olyan erő, amely így már őszintének, hitelesnek, csábítónak és főleg megingathatatlannak tűnik.

Hol van a háromezer ember? – teszik fel nekem a nagy pünkösdi kérdést. Hol a Szentlélek? – teszem fel én az enyémet. Jó lenne őt hívni, rá hivatkozni, a titokzatos és rejtélyes Szentlélekre, vagy éppen pont az Ő hiányára. Pedig tudom jól, én megkaptam a kis gyertyáimat az oltárról vett lánggal a keresztelőn, a konfirmáción, tudok a jelenlétéről ugyanúgy, ahogy a mögöttem, meg a szemben lévő padban is mindegyikőtök. Talán nem kap az én izzó kanócom is ismét újra és újra egy kis élesztő fuvallatot?

Becsapós ez a dolog. Azt gondolhatom, Isten nélkülem teremtett – de vajon nem vagyok-e én is az alkotótársa? Azt hihetem, Krisztus egyedül váltott meg – elfelejtettem volna, hogy ő vágyva vágyott a tanítványaira? Akkor miért gondolnám, hogy éppen a Szentlélek – és vele együtt a gyülekezet, Isten háza, annak minden földi sajátosságával, szükségletével és esendőségével együtt – nélkülem működni fog? Az én vállalásaim, az én energiabefektetésem, az én felelősségvállalásom, az Én Lángom nélkül?

Péter hagyta, hogy az a Szentlélek, amelyet a lehető leglátványosabb körülmények között kapott meg, legalább ilyen látványosan áradjon ki belőle. A látvány mögött azonban önmegismerés, változás, indulás, vagyis rengeteg erőfeszítés volt, ez is kellett ahhoz, hogy az egyszerű gyülekezeti tagból igaz tanú (ApCsel 1,8) válhasson. Kőszikla, az egyház fundamentuma. Miben is különbözünk ettől az apostoltól? Mi nem válhatunk fundamentummá, kősziklává? Nem pont ez a feladat? Nincs közöttünk különbség sem az esendőségre, sem az ajándékokra, de a feladatokra nézve sem. A Szentlélek munkájához nyitott lelket, megújuló elhívást, új erőt kell kérnünk: jöjj, Szentlélek, áradj ránk, éleszd fel hitünk parazsát!

Dr. Simon Attila

Lélek-zet

Pünkösdi prédikáció

„Hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak." (ApCsel 2,2–4)

Ezen a szent és vidám pünkösdi ünnepen hálát adunk a mi jó Urunknak, Istenünknek a nagy és végtelen jótettéért, amelyet a földön nyilvánított ki azzal, hogy nekünk, szegény embereknek, a mennyből kijelentette az ő szent, drága Igéjét. Mert ezen a napon vette kezdetét Krisztus országa. Krisztus az örökkévalóság óta bírta az ő országát, de ma, pünkösd napján, a Szentlélek az apostolok által az egész világnak kijelentette. Ez a kinyilatkoztatás pedig nyomorult halászok, az apostolok nagy bátorsága, határozottsága és öröme révén történt, akik korábban Krisztust félelemből megtagadták és elhagyták. A mai napon, amikor a Szentlélek morajlással és zúgással jön, és rájuk fuvall, szívüket oly vakmerővé, nyelvüket oly szentté teszi, hogy mindenik előáll és nyilvánosan prédikál. A kereszténység tehát a szegény halászok beszédével és Isten nyomorúságos, megvetett művével, a názáreti Jézus keresztre feszítésével kezdődött. Sohase felejtsük el ezt a pünkösdi prédikációt, hanem mindenkor tartsuk emlékezetünkben, és mindig adjunk hálát Istennek azért, hogy ez a prédikáció az apostoloktól a Szentlélek által hozzánk elérkezett, és a Lélek ereje által a világban marad annak végezetéig. Mert ha a Szentlélek mindeddig nem tartotta volna meg, semmit se tudnánk róla, s az ördög már rég elragadta volna, és teljesen megsemmisítette volna. Mivel azonban a Szentlélek örök időkig biztos kézzel megtartja, így a drága pünkösdi ünnep és a vidám pünkösdi prédikáció megmaradt és hozzánk is eljött. Noha több horda és szekta is ellene szegül, pimaszul merészkedvén kiirtani és visszaszorítani, mégsem tudták azt elnyomni, sem elhalványítani. Miben áll ez a hatalom és erő? Semmi másban, mint az Igében és a Lélekben. Nézd, mekkora ereje van Péternek, és nemcsak Péternek, hanem a többieknek is mind. Tartson meg minket a mi jó Istenünk és Atyánk az ő Szentlelke által e pünkösdi prédikációnál, adjon nekünk hálás szívet, hogy megmaradhassunk mellette, Jézus Krisztusért, a mi Urunkért. Ámen.

Luther Márton
(Mélysége és magassága, 424-425. o.)

A mömpelgardi szárnyasoltár utolsó, a pünkösdi történetet ábrázoló képe

Tartalmat adni az ünnepnek

Némi zavart tapasztalunk napjainkban, amikor arra a kérdésre kívánunk választ adni: a hét első vagy utolsó napja-e a vasárnap? Ha az Újszövetség tudósításaiból indulunk ki, akkor egyértelműen olvashatunk arról, hogy az asszonyok a hét első napjának hajnalán elmentek a sírhoz, hogy megnézzék (vö. Mt 28,1). Vagyis a pihenés, a sabbát, a hetedik nap utáni első napon történt mindez, amelyet mi vasárnapnak nevezünk. (Érdekes módon az orosz nyelv őrzi ezt sajátos módon, mivel a vasárnap és a feltámadás jelölésére ugyanazt a szót – vaszkreszenyje – használja; írásban egyetlen különbség a két szó között az utolsóelőtti i betű, illetve lágyságjel.)

Ünnepnap a hagyományban

A nehézség a magyar nyelvből adódik: a hétfő szó jelentéstartalma miatt – „a hét feje", vagyis a hét kezdete – berögződött a gondolkodásunkba, hogy mi a vasárnapot követő napot tartjuk a hét kezdetének. Ezen aligha tudunk segíteni, de keresztényként rögzíthetjük, hogy Isten a hetedik napot rendelte a pihenésnek és az Isten-imádatnak, a Tóra tanulmányozásának napjául, amelyet hívő zsidó testvéreink napjainkban is örömmel betartanak, és a Teremtő egyik ajándékának tekintik. A Tízparancsolat harmadik előírása is ezt tartalmazza: „Emlékezz meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt!" (2Móz 20,8)

Ez magában foglalja a munka tilalmát azzal a céllal, hogy Isten szolgája nyugodjék meg, mint ahogyan a Teremtő is tette, másfelől ez a lélek „helyreállítására" is szolgál. Lehetőség szerint ezen a szent napon a zsidók fegyvert sem fogtak, támadást nem indítottak, legfeljebb szükség esetén a védekező harcot vállalták kényszerűségből. Josephus Flavius történetíró arról tesz említést, hogy a környező népek – látván a zsidók szombattiszteletét és megkapó ünneplését – maguk is felvették a zsidó vallást.

Az ünnep pénteken a naplementével kezdődik, amikor a családanya gyertyagyújtással indítja az együttlétet, a családfő pedig kidussal, áldásmondással köszönti a résztvevőket. A péntek esti istentisztelet előtt a ház népe tisztasági fürdőt vesz, és fehérneműt vált. Az étkezés is választékosabb a többi nap menüjéhez képest. A lényeg a nap megszentelésén és a Tóra tanulmányozásán van, egyéb előírások mellett (például a megengedett gyaloglás távolsága is behatárolt). A zsidó vallásban is többféle irányzat található, s ennek megfelelően az előírások is különbözhetnek egymástól. De a szombat Istennel való együtt ünneplésének szép jele a köszönés is: „Sabbát salom!", azaz a szombat teljék békességben a Teremtővel és az embertársal!

Kereszténység: új tartalom

Jézus feltámadása a hét első napján történt, amelyet a keresztények kezdettől fogva a szombat helyett ünnepeltek. Ily módon a vasárnap volt az első keresztény ünnep, a hét első napja. Néhány nyelv és kultúra ezt őrzi, ahol a vasárnappal kezdődik a hét (például ez az angolszász tradíció), de hazai egyházaink liturgikus rendje és ünnepei is mindig vasárnappal kezdődnek, és ahhoz igazodnak a hét egyéb ünnepi eseményei.

Ma miért nem megy?

Méltán vetődik fel a kérdés: miért nem tudnak korunk emberei, köztük mi is, igazán Isten szerint ünnepelni?

Sokaknál egybeolvad hétköznap és vasárnap. Környékünkön is látok embereket az utcán, akik mindig ugyanabban a megszokott ruhában, unalmas, fád arccal járnak-kelnek, megveszik a maguk cigarettáját, megisszák a maguk kávéját, mindegy, hogy hétfő van vagy vasárnap, aztán hazaballagnak. Bizonnyal leülnek a tévé, esetleg a számítógép elé, s múlatják a napot.

Sokan vannak, akiknek az első a kikapcsolódás, a wellnessélmény. Idegőrlő munkából kilépve talán meg is lehet érteni, hogy töltekezni akarnak. Elég ehhez a pihenés, a szauna vagy a kellemes, lágy meleg víz? Vajon nem több az ember, mint testi pihenést jogosan igénylő pária?

Másoknál az anyagiak féktelen gyűjtése kísért, ezért minden időt, ünnepet és vasárnapot is erre használnak. Mintha csak kenyérrel élne az ember, s személyiségének értéke, tekintélye a felhalmozott materiális javak mennyiségétől függne? A korszellem kísért…

Vannak köztünk munkamániások is. Ez már betegségnek is nevezhető. Milyen elgondolkoztatók Túrmezei Erzsébet verssorai: „…nem teszek semmit sem, / csak engedem, hogy szeressen az Isten.” (Ha nem teszek semmit sem…)

Ünnepelni, de hogyan?

Az ünnep, a vasárnap alkalmas idő, hogy együtt legyen a család apraja és nagyja. Átéljék az összetartozás örömét, az egy vérből teremtettség különös adottságát. Vagy ha szükséges, rendezzék kapcsolataikat, mert a Teremtő egymásra bízta őket.

Az ünnep alkalmas idő a kultúra, a keresztény kultúra kincsestárába való betekintésre: böjt idején Bach passióinak hallgatására vagy festménymeditációra Munkácsy Mihály remekei előtt. A magyar irodalom is bőséges kínálattal siet segítségünkre.

Az ünnep alkalmas idő a gyülekezet közösségével való találkozásra. Hány magányos testvérünk egyetlen emberi kapcsolatápolási esélye éppen az egyház! De minden testvérnek szüksége van az ige és a szentségek gyűjtőhelyének gyógyító átélésére.

Az ünnep alkalmas idő az Istennel, az Örökkévalóval való beszélgetésre. Részint ő szól hozzánk az igehirdetésben, részint mi tárjuk fel kéréseinket előtte. Tapasztalat arról, hogy nem csupán ok-okozati tényezők mozgatják a világot, lendítik előre – vagy olykor hátrafelé – életünket, hanem valaki más is, aki képes a rosszból jót előhozni, a sötétségből világosságot teremteni. Ezért benne hinni nem naivitás, hanem gazdagodás. Több és más lehetek általa.

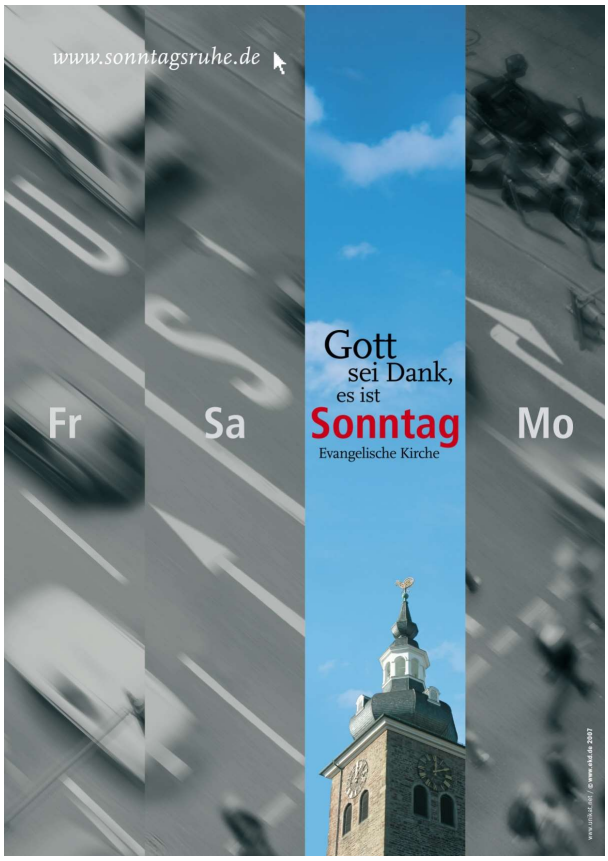

Ezt kínálja az ünnep, a vasárnap, a húsvét különösen. Éljünk vele! Érdemes az agyunkba, a teendőink közé véglegesen belevésni.

A vasárnap üzenete

De meg kell kérdeznünk magunkat: jól, korszerűen, érthető módon végzi-e az egyház a vasárnap, az ünnep szolgálatát? Enged-e annak az individualizáló gondolkodásnak, amely az önmegvalósításban véli meglelni a boldogságát, elfeledvén, hogy csak a másikkal, az embertárssal együtt bontakozhat ki saját igazi énünk, s valósulhat meg boldogságunk? Enged-e felszínes, divatos értékeknek, tudomásul veszi-e, hogy a ma emberének tájidegen a vallásos szemlélet és az erkölcsi útmutatás? Tudomásul veszi-e, vagy kész konfrontálódni azért, mert sokak gondolkozását a jólét és az egyén mindenáron való érvényesülésének széles útjára tereli a korszellem, ez vezérli döntéseiket?

„A kereszténység hatékony hozzájárulása a multikulturális társadalom ünnepnap kultúrájához az, hogy engedi felvilláglani a keresztény vasárnap autentikus tartalmát, amiből minden más keresztény ünnep is él. Ez nem mást jelent, mint azt, hogy […] az egyháznak is meg kell tanulnia azt a művészetet, hogyan tud a posztmodern feltételek közepette istentiszteletet ünnepelni.” (Albrecht Grözinger)

Minden vasárnap sajátos üzenetet hordoz: aki halott volt, legyőzte a halált. Meghalt, de feltámadt és él. Élhet bennem s köztünk. Ezt lehet az igehirdetésben megszólaltatni és aktuális következményeit újrafogalmazni. Énekben és zenében őt dicsőíteni, imáságunkban áldani. Ennek lehet hírértéke és belső energiahordozó ereje. Megújulásra késztető és újrakezdésre képes ajándék.

Fogadjuk el Urunk minden vasárnapi közeledését, közösségét velünk, és értékeit, amelyet felkínál mindnyájunknak!

A feltámadás ünnepe, a vasárnap a korai kereszténységben legalább olyan szigorúan megszentelt nap volt, mint a zsidó vallási hagyományban a szombat. Kezdettől fogva együtt imádkoztak, énekeltek, és közösen ünnepelték

az eucharisztiát, az úrvacsorát ilyenkor, emlékezve a Jézussal együtt elfogyasztott pászkavacsorára, amelyen Jézus az ő jelenlétét ígérte övéinek. Ezt a hagyományt legerőteljesebben éppen a római katolikus és az ortodox egyház őrzi, de protestáns egyházainkban is egyre gyakoribb az úrvacsora közösséget teremtő ünneplése az igehirdetés mellett.

Joggal mondhatjuk, hogy a részint zsidó háttérű első keresztyén gyülekezetek a sabbát, a szombat törvényi előírását komolyan véve, a zsidó hagyományból megőrizve a pihenés és a lelki megújulás gondolatát, megszentelték a vasárnapot. Ugyanakkor vallották, hogy a feltámadás, Jézus megjelenései felülírták a Tóra szigorú és olykor torz előírásait, és az ünnepet új tartalommal töltötték meg.

Jézus a földi életének idején is többször tesz említést a Tóra szerinte helyes értelmezéséről és a szombatnap ünnepléséről. Szombatnap szabad gyógyítani, mert a Tóra, Isten törvénye az emberért adatott, szabad jót tenni, ha a szükség ezt kívánja. Nem a törvény, a szombatnap formális betartására esik hangsúly, hanem az embertárs szükségletére. Emiatt ugyan a zsidók legvallásosabb rétegének tagjai, a farizeusok gyakran támadták Jézust, de ő minden esetben igyekezett meggyőzni őket arról, hogy a vallás nem a külső előírások szigorú gyűjteménye, s lényege nem a formális törvénybetartás, hanem az embertárson való segítés, az a lelkület, amely felszabadítja az embert minden élethelyzetben a jó cselekvésére, a segítőkészségre és a megbocsátásra. Más szóval: „*A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért; tehát az Emberfia ura a szombatnak is.*" (Mk 2,27–28)

D. Szebik Imre nyugalmazott püspök

Csak egyszer élünk

Gyakran ütik meg fülünket ezek a szavak: „Csak egyszer élünk. Ezért, mielőtt meghalok, szeretném meglátni Párizst, vagy vagyont akarok gyűjteni, amilyen gyorsan csak lehet, de legalább valami magas rangot kell elérnem ezen a világon – hiszen csak egyszer élünk".

Ritkán fordul elő, de előfordul mégis, hogy valakinek csak egy, egészen határozottan csak egyetlenegy kívánsága van. „Csak ez az egy óhajom volna", mondja akkor, „bárha csak ez az egy teljesülne, mert ah, csak egyszer élünk!"

Gondolj el egy ilyen embert a halálos ágyon. Kívánsága nem teljesült, s mégis egész lelkével rendületlenül csüng ezen az egyetlen óhajon most is, most, amikor a beteljesülés nem lehetséges többé. Ekkor felül az ágyában; a fájdalom szenvedélyességével ad vágyának még egyszer kifejezést: „Ah, kétségbeejtő, hogy nem teljesül, hiszen csak egyszer élünk!"

Ez lesújtó, valóban az, csak nem abban az értelemben, ahogyan ő maga gondolja. Mert nem az a lesújtó, hogy vágya nem teljesült, a lesújtó az a szenvedély, amellyel hozzátapad. Élete nem volt céltalan azért, mert óhaja nem vált valóra, nem, semmiképpen; ha céltalan volt az élete, annak inkább az az oka, hogy nem tudta feladni vágyát; hogy az élettől nem akart nagyobbat tanulni, mint azt: hogyan teljesedhetnék egyetlen kívánsága, mintha azon múlna minden, hogy ez a kívánsága teljesül-e!

Ami valóban lesújtó, az azonban valami egészen más. Hogyha például valaki a halálos ágyán ismerné fel, vagy ha csak itt értené meg teljesen azt, ami egész életén át csupán homálylott benne, de amit sohasem akart megérteni: hogy nekünk ebben a világban az igazságért kellett volna szenvednünk, ha az örök boldogságot akarjuk elérni, és hogy csak egyszer élünk, egyetlenegyszer, s ennek az életnek az ő számára mindörökre vége van! És ez hatalmában állott volna; s az örökkévalóságot nem változtatja meg az ember, az örökkévalóságot, melynek a halál küszöbéről mintegy jövendőként elébe vonul.

Csak egyszer élünk. Ha halálod pillanatáig helyesen élted az életed, tehát úgy, hogy az öröklétre irányítottad azt: akkor Istennek hála és dicséret, ha nem, mindörökké jóvátehetetlen.

Csak egyszer élünk. Így van ez a földön. És amíg te az egyetlen életedet töltöd, s amíg ennek az életnek az ideje minden múló órával tovatűnik, mindaz alatt a szeretet Ura fenn ül az

égben, szeretetében téged is szeretve. Igen, szeretve; ezért kívánja oly nagyon, hogy bár akarnád végre te is, amit ő az örökkévalóság kedvéért veled akar: hogy el tudd szánni magad a szenvedésre, vagyis az ő szeretetére; mert csak szenvedések árán szeretheted őt, avagy ha úgy szereted őt, mint ő szeretve akar lenni általad, akkor szenvedned kell. Gondolj rá: csak egyszer élünk. Ha elmulasztod, ha nem jutsz el a szenvedéshez, mert elkerülted, az mindörökké jóvátehetetlen. Hogy kényszerítsen, ó, nem, ezt a szeretet Ura nem akarja semmiképpen. Ezzel egészen mást érne el, mint amit akar. Hogy is juthatna a szeretetnek eszébe, hogy szeretetre kényszerítsen! De mert ő a szeretet, azért szeretetből akarja, hogy beleegyezzél akaratába. És szeretetében szenved, ahogy csak a végtelen és mindenható szeretet képes a szenvedésre. Ember nem értheti meg, hogyan szenved ő, ha te nem engedsz akaratának.

Isten a szeretet. Még nem volt ember, akit ez a gondolat ne árasztott volna el leírhatatlan boldogsággal akkor, ha teljes, személyes jelentőséggel tudta azt megtölteni: „Isten a szeretet, amit azt jelenti: Isten szeret téged." (A következő pillanatban azonban, amikor az ész rádöbben, hogy Isten által szeretve lenni a szenvedést jelenti: félelmetes!) „Igen, de Isten ezt szeretetből akarja, mert az akarja, hogy szeresd őt; és hogy általad akar szeretve lenni, ez az ő irántad való szeretete": igen, igen! (A következő pillanatban azonban, amikor a szenvedéssel már komolyra fordul a dolog: félelmetes!) „Igen, de ez szeretetből van; sejtelmed sincs róla, hogy szenved ő, mert jól tudja, hogy fáj a szenvedés; de mégsem válhatok mássá, mert akkor nem lehetne többé szeretet": igen, igen! (A következő pillanatban azonban, midőn a szenvedéssel már igazán komolyra fordul: félelmetes!)

Csak vigyázz, vigyázz! Nehogy az idő hasztalan szenvedések között hasztalan múljon el; gondolj rá: csak egyszer élünk. S ha tán segíthet rajtad, próbáld így nézni a dolgot: Isten a maga szeretetében bizony jobban szenved nálad, anélkül hogy ezért mássá válhatna. Mindenekelőtt azonban gondolj rá: csak egyszer élünk! S az a jóvátehetetlen mulasztás fenyeget, amely után (még nagyobb rémületedre!) az öröklétben az elveszettre való emlékezés többé egy szempillantásra sem alszik el, hanem az örökkévalóság maga szüntelen emlékezéssé válik, emlékezéssé az elveszettre.

Søren Kierkegaard

Gyülekezetünk életéből

Mit jelent számomra az istentisztelet?

Négyen voltunk testvérek, négy fiú. Szüleink már korán hittanárt szereztek mellénk. Nem csak a Bibliáról tanultunk, hanem énekeket is, hiszen hittanárunk zongorán játszott. Ezek az órák már hasonlítottak a későbbi istentiszteletekre.

Korán elkezdtünk istentiszteletre járni. Először a szülők is velünk jöttek, hogy biztosak legyenek benne, hogy oda mentünk, és nem a játszótérre.

Aztán olyan idők jöttek, az ú. n. politikában, hogy a szülők, ha meg akarták tartani állásukat, minket küldtek maguk helyett az istentiszteletre.

1998-ban hivatalos úton Costa Ricában jártam. Egy kedves tajvani kolleganő bizalmasan szólt nekem: „András, Te nagyon beteg vagy. Mi otthon, Tajvanon a szemekből észrevesszük, és én látom."

Hazatérésem után azonnal orvoshoz mentem. A kolleganőnek igaza volt, súlyos daganatot találtak az orvosok. Rengeteg fájdalom után, de nagy kitartással végül is sikerült meggyógyítani engem.

A testi gyógyulás után az első istentisztelet, a templom hűvöse gyógyította meg a lelkemet.

A templom mindig mély benyomást tett ránk. Imponáló és fenséges volt az orgona és az oltár – ma is azok. Felejthetetlenek a mai napig lelkipásztoraink. Weltler Rezső lelkész úrnál konfirmálkodtunk egy évvel idősebb bátyámmal, Gáborral. Utána már rendszeresen jártunk istentiszteletre, a ránk irigykedőket pedig meggyőztük, hogy jöjjenek velünk.

1956-ban, amikor elterjedt a hír, hogy jönnek a szovjet csapatok, akkor a család Ausztrián keresztül Svájcba, Zürichbe menekült. A négy fiút

különböző családoknál helyezték el. Nekem szerencsém volt, mert a család azon a téren lakott, ahol egy gyönyörű református templom állt. A családdal együtt minden vasárnap istentiszteletre jártunk.

Március 31., ez volt a kijelölt határidő, amire édesapámnak még büntetés nélkül haza lehetett jönnie. Boldogan voltunk megint itthon, és kezdtünk istentiszteletre járni. Ez a mai napig a vasárnapi programunk. Az ú. n. nehéz időkben is elmentünk istentiszteletre bátyámmal, majd két öcsém is csatlakozott.

Az istentisztelet életem egy része, ahol egy hétre előre bizakodást, reményt gyűjtök a jól ismert gyülekezettel együtt.

Dr. Winkler András

Segítsük mások eljutását az istentiszteletre

Vannak, akik szívesen jönnének istentiszteletre, de járási vagy közlekedési nehézségek akadályozzák őket. Várjuk azok jelentkezését, akik rendszeresen vagy alkalmanként el tudnának hozni közelükben lakókat autóval a templomba, és várjuk azok jelentkezését is, akik élnének ezzel a lehetőséggel. Kérjük, juttassák el a lelkészi hivatalba vagy a lelkészekhez a következő adatokat: név, lakcím, telefonszám.

Gyülekezeti nap

Május 12-én gyülekezeti napot tartottunk. Nagy öröm, hogy sokan gyűltünk össze a különböző programokra. Köszönet mindazoknak, akik közreműködtek a nap szervezésében és lebonyolításában.

Új utakat találó testvérkapcsolat

Magasrangú küldöttség érkezett Sopronba a finnországi Seinäjoki gyülekezetétől a hosszú idő óta meglévő testvérkapcsolat megújítására, és az újabb lehetőségek feltérképezésére. A valóban testvéri találkozás lelki csúcspontja egy háromnyelvű istentisztelet volt fiatalok közreműködésével, melynek végén aláírásra került a testvérkapcsolati szerződés újabb öt éves ciklusra.

Nyolctagú küldöttség érkezett Sopronba Jukka Salo igazgató lelkész vezetésével Seinäjokiból. A gyermekmuka, ifjúsági munka, diakóniai munka és az adminisztráció munkaterületének vezetői keresik együtt a régóta meglévő testvérkapcsolat elmélyítésének új lehetőségeit. Az elmúlt időszakban a két gyülekezet ifjúsági csoportjainak gyakori találkozásain keresztül volt intenzív a kapcsolat, most azonban bővülhet az együttműködés gyakorlati oldala. Őszinte nyitottsággal és testvéri szeretettel érdeklődik ugyanis a két gyülekezet vezetése egymás múltja és jelene iránt, hogy a jövő közös valósággá válhasson.

A háromnapos soproni találkozás alatt a finn delegáció tagjai megismerik a soproni evangélikusság számos intézményét, a Berzsenyi Líceumot, a Hunyadi János Óvodát és Általános Iskolát, a Fabrícius Endre Szeretetotthont, a gyülekezet gyűjteményeit. A közvetlen hangvételű találkozón a magyarországi evangélikusság történelmébe és a jelenlegi egyházszervezet működésébe is betekintést kaphattak a vendégek. Ez a közösen eltöltött idő azonban a legkevésbé sem protokolláris találkozó volt. Gyülekezeti tagokkal való beszélgetésekben, közös kirándulásban kaphatták meg a finn gyülekezeti vezetők a legőszintébb képet a soproni gyülekezet mindennapjairól.

A hagyományos hétközi német nyelvű istentisztelet, a Wochenpredigt a finn vendégek tiszteletére ezúttal háromnyelvű, zenés istentiszteletté vált, melyen Holger Manke és Pelikán András soproni lelkészek mellett Jukka Salo is szolgált. Az igehirdetésben a gyülekezet német lelkésze személyes élményeit is felidézve hirdette Isten gazdagító szeretetét és az ember elképzeléseit is rendre felülmúló gondoskodását. Seinäjokiiak és soproniak együtt tapasztalhatták meg, hogy anyanyelvi különbözőségeken is átívelő az együtt átélt öröm, Isten jelenlévő szeretetének bizonyítéka. Isten ugyanis azt akarja, hogy éppen egymás által érezzük magunkat megajándékozottnak.

Az istentiszteletet követően Jukka Salo és Pelikán András, a két gyülekezet igazgató lelkésze aláírásával is megerősítette a testvérgyülekezeti szerződés meghosszabbítását, amely, közös remények szerint, a következő években még intenzívebb kapcsolattartásban, szakterületeken való tapasztalatcserékben és közös projektekben is kiteljesedik.

Pelikán András

Maradjatok meg az evangélikus egyházban, a közösségben!

Üzenetek az idei év konfirmandusainak

Harminchét fiatal az idei felkészülés végén első úrvacsoráját kapja meg. Fényképek tucatjai készülnek ilyenkor, a nagy pillanatok azonban hamar emlékekké fognak szelídülni. És észrevétlenül újabb és újabb évfolyamok kerülnek sorra, és élik át hasonlóan a nagy pillanatokat. E harminchét fiatal számára most az elődök, 25, 50 vagy éppen 60 éve Sopronban konfirmáltak fogalmaztak meg üzeneteket, jó tanácsokat.

A 25 éve konfirmáltak emlékeiben még élénken él a felkészülés időszakának sok izgalma, és az istentisztelet ünnepélyessége. Fontos üzenetet fogalmaz meg Baranyai Gábor: „Tartsák a kapcsolatot ezután is, ne szakadjanak el egymástól, hogy az évfordulókon újra tudjanak találkozni!" Stöckert Viktória is reméli, hogy a felnőttkor felé haladó életúton a gyermeki mivolt nem fog kiveszni a mostani konfirmandusokból sem, és bármit hoz is majd az élet számukra, ezek a jó alapok segíthetnek minden helyzetben a Jóisten által kijelölt úton járni.

Stöckertné Horváth Ildikó 50 éve konfirmált, számára a hitben megmaradást alátámasztó, megható emlék a konfirmáció, így üzenetében ezt kívánja a mai fiataloknak is, hogy ezeket a pillanatokat átéljék és ők is megerősödjenek benne.

Az idei jubilánsok legnagyobb hányadát a 60 éve konfirmáltak tették ki. Közülük Tschik Lajos azt üzeni a fiataloknak, hogy nyugodtan támaszkodjanak az evangélikusokra, bízzanak bennük, vegyék fel a kapcsolatot minél többször. Steiger János és Schmidt Károly szintén a kapcsolattartásra teszik a hangsúlyt, hogy az együtt konfirmálók közössége ne széledjen szét, az evangélikus egyházhoz kapcsolódjanak ezután is, és tanácsolják, hogy próbáljanak úgy élni, ahogy azt az evangélikus hithez tartozásból következik.

Hajduné Siklósi Zsuzsa azt idézi fel, hatvan éve egymást sem tudták jól megismerni a konfirmandusok, nem volt tábor, nem volt sok közösségi program, így a maiaknak adódó jó alkalmakat használják ki, ne szakadjanak el ezután sem az egyháztól, mert akkor egymástól sem fognak elszakadni. Fabó Károly az egymásra figyelést emeli ki mindezeken felül, ahogy a Szentírás szavait is olvashatjuk: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!" Kerekes Árpádné úgy érzi, idővel érik be mindaz, amit a konfirmandusok most még könnyebben vesznek. Kívánja, hogy a mostani élmények hitben erősítsék őket még sokáig. Pröhle Katalin saját családja példájával ad bíztatást arra, hogy a fiatalok nincsenek magukra hagyva, imádsággal a háttérből sokan támogatják őket. Erdős Magdolna is azt reméli, hogy idővel beérik a maiakban is az a sok magvetés, amit egykor a régiek is kaptak, és amely őket is megtartotta a hitben. A további emlékezők, Karner Oszkár, Ghiczy Erzsébet és mások gondolatait végül Zákány Terézia szavai zárják, aki azt kéri a fiataloktól, hogy a konfirmáción kapott útravalót mindenki úgy vigye magával, hogy azt megőrizze, sokszor gondoljon rá, hogy a közösségben megmaradva, végül a jubileumokra is együtt eljutva éljék életük további nagy pillanatait.

Pelikán András

Deutsche Seiten

In der Gemeinde gibt es immer jemanden, der zuhört

Eine Art Abschiedsinterview mit den evangelischen Schülern der 12c des Lyzeums

Man soll es bekanntermaßen nicht damit übertreiben, aber dann und wann ist es durchaus angebracht, in Superlativen zu sprechen. Vanessza Füzi, Fanni Katona, Oskar Aizenpreisz, Mark Clausing, Ágoston Frank und Brúnó Szabó – die evangelischen Schüler der legendären 12c des Lyzeums – haben es mit Sicherheit verdient. Keine andere Schülergruppe vor ihnen hat Gottesdienste selbst gestaltet. Keine andere Schülergruppe hat so oft für den Christophoros geschrieben wie sie. Keine andere Klasse – und hier ist wirklich an die ganze Schulklasse zu denken – kam, sogar zweimal, zum Musikalischen Advent, um dort zu singen. Erstmals erhalten sechs Absolventen eines Jahrgangs den Lyzeumspreis unserer Gemeinde. Doch mehr als das: Die Gemeinde ist ihnen und sie sind der Gemeinde ans Herz gewachsen. Gerade absolvieren sie ihr Abitur und nehmen Abschied von der gemeinsamen Schulzeit. Nun kommen sie dem Wunsch vieler Gemeindeglieder nach, Bilanz zu ziehen und auf die vergangenen Jahre zurückzublicken und zugleich auch davon zu berichten, was sie mitnehmen für ihren weiteren Weg.

Vanessza Füzi: Ich habe vor Tierärztin zu werden und möchte an der Veterinärmedizinischen Universität in Budapest studieren.

Oskar Aizenpreisz: Nach dem Abitur werde ich an der TU Dresden Mechatronik studieren. Wenn es nicht gelingt, das Diplom zu erreichen, werde ich nach Ungarn zurückkehren, und entweder in Szombathely Maschinenbau oder vielleicht auch in Budapest Theologie studieren.

Wohin führt euch euer Weg nach dem Lyzeum?

Ágoston Frank: Hoffentlich nach Wien, zum Jurastudium. Ein Studium in Ungarn, vor allem in Győr, ist auch noch im Spiel, doch wenn ich ehrlich antworten soll, Wien steht momentan näher zu meinem Herzen.

Mark Clausing: Nach München. Wenn alles gut geht, kann ich ab Herbst Informatik studieren und danach hoffentlich auch eine Arbeit finden.

Fanni Katona: Eine Arbeit zu finden, die man ein Leben lang gerne macht, ist nicht einfach. Aber ich bin glücklich und danke Gott dafür, dass ich schon weiß, was mein Wunschberuf ist. Ich hatte die Möglichkeit, meine Gemeinschaftsarbeit im Kindergarten zu verrichten, und bin überzeugt davon, dass meine Zukunft in diesem Arbeitsfeld liegt. Das Miteinander mit Kindern war für mich

immer eine große Freude. Außerdem habe ich eine neunjährige Schwester. Wir verbringen sehr viel Zeit zusammen, und ich bin sehr stolz auf sie. In den vergangenen Jahren im Lyzeum konnte ich meine Fertigkeiten in der deutschen Sprache ausbauen. Deshalb möchte ich unbedingt auch dem Deutschen treu bleiben. Also habe ich mich an der Universität Sopron für die Ausbildung zur Nationalitäten-Kindergartenpädagogin angemeldet.

Brúnó Szabó: Ich bin mir noch nicht ganz sicher. Ich interessiere mich für mehrere Dinge. Bei einer Berufsberatung sagte man mir, dass ich kreativ und extrovertiert sei. Ich habe meine Pläne oft geändert. Ich habe schon im Sommer im Handelswesen gearbeitet, und das hat mir gut gefallen.

Jetzt habe ich in Ungarn die Wirtschaftliche Universität in Budapest (BGE) an den ersten Platz gestellt. Dort würde ich Kommunikation und Medienwissenschaft studieren. Parallel dazu habe ich eine Fachhochschule in Österreich, in Wieselburg an der Erlauf, im Blick. Ich habe noch sehr viel Zweifel, ob das klappt. Aber warum sollte ich es nicht schaffen? Egal, ich stehe positiv dazu. Hier würde ich Produktmarketing und Projektmanagement studieren. Ich habe den Stundenplan angesehen, und er hat mir wirklich gefallen. Ich würde es gern studieren und später davon leben können. Meiner Meinung nach passt das am besten zu mir.

Brúnó Szabó

Wenn ihr auf die letzten vier bis fünf Jahre zurückblickt, was habt Ihr menschlich gewonnen? Wie seid ihr gereift? Was habt ihr „mehr" in eurem Lebensbündel?

Ágoston Frank: Ich glaube, ich habe am meisten im Bereich „Zusammenarbeit" gelernt. In diesen vier Jahren habe ich erfahren, was mir gut tut und welche Lebensweise mir am nähesten steht. Ich denke, ich bin auch reifer geworden. Doch was die menschlichen Beziehungen betrifft, habe ich am meisten bekommen: Liebe – und sehr sehr gute Freunde, „Kameraden". Im Lyzeum habe ich eine Haltung bekommen, womit man auch die schlechteren Zeiten durchleben kann.

Vanessza Füzi: Ich glaube, ich habe mich besser kennengelernt und erkannt, dass man auch das schätzen sollte, was selbstverständlich scheint.

Oskar Aizenpreisz: In den letzten vier Jahren habe ich mich sehr verändert. Ich kann mich noch erinnern, dass ich noch in der 9. Klasse sehr locker war – besonders in allen Fragen, die die Schule betreffen. Ich glaube, ich bin in den letzten vier Jahren sehr gereift in dem Sinne, dass ich mehr Verantwortung übernehme und auch selbstständiger geworden bin – auch weil ich diese Jahre im Wohnheim lebte.

Mark Clausing: Ich habe gelernt, dass es manchmal weise ist zu schweigen. Viele Probleme lösen sich mit der Zeit von selbst, oder es findet sich eine Lösung. Außerdem weiß ich ja auch nicht alles. Das werde ich auch nie, und ich möchte nicht derjenige sein, der aus Unwissenheit einen falschen Ratschlag gibt.

Brúnó Szabó: Als ich ans Lyzeum gekommen bin, sah ich viele Dinge noch ganz anders. Ich dachte damals, dass es erstrebenswert sei, so viele Freunde wie möglich in den sozialen Medien zu haben. Ich dachte, dass ich an allen Wochenenden ausgehen muss und ich alles im Internet teilen soll. Mir war es wichtig, dass ich mit allen eine scheinbar gute Beziehung habe.

Ich habe mich Gott sei Dank verändert. Ich habe gelernt, welcher Umgang und welche Wertvorstellungen mir schaden. Ich habe erkannt, welche Werte im Leben wirklich Gewicht haben.

Ich habe mich auch besser kennengelernt. Heutzutage weiß ich, dass man auch mal ein bisschen faul sein darf, dass man nicht mit allen um jeden Preis gut auskommen muss und dass ich eigentlich nicht so sein muss wie die anderen. Man soll eine eigene Persönlichkeit haben. Ich akzeptiere mich, und die Akzeptanz durch andere Menschen steht nicht mehr an erster Stelle.

Ich bin noch nicht ganz „gereift", aber ich sehe nach diesen fünf Jahren ein paar Dinge ganz anders und ich bin dankbar für meine Freunde und für meine Umgebung, dass ich mit ihrer Hilfe diese Entwicklung durchleben konnte.

Fanni Katona: Ich habe ebenfalls die nullte Klasse besucht, also ich habe auch fünf Jahre im Lyzeum verbracht. Ich denke an diese Jahre gerne zurück. Es waren natürlich auch schwerere Zeiten dabei, doch ich glaube, sie haben uns geholfen, wirklich erwachsen zu werden. Ich persönlich fühle mich heute viel ernster, und ich habe gelernt Verantwortung zu übernehmen. Ich denke, ich bin verlässlicher geworden. Jeder von uns strebt nach Anerkennung, und ich probiere unabhängig von meiner eigenen momentanen Stimmungslage wohlwollend und freundlich zu sein.

Vanessza Füzi

In der Gemeinde habt ihr oft – davon dreimal gemeinsam – in den Gottesdiensten mitgewirkt. Wie blickt ihr darauf zurück? Wart ihr aufgeregt vor der ersten Mitwirkung? Was hat euch diese Erfahrung gegeben?

Vanessza Füzi: Natürlich war ich aufgeregt – und das nicht nur vor meiner ersten Mitwirkung, sondern jedes Mal. Es ist nicht einfach, vor der Gemeinde zu stehen und einen Text vorzulesen oder etwas zu singen. Doch wenn ich zurückblicke, sehe ich, dass mich jede Mitwirkung reifer machte. Sie haben mich zum Nachdenken gezwungen, und ich habe neue Perspektiven kennengelernt. Andererseits ist es ein sehr gutes Gefühl, ein aktiver Teil der Gemeinde sein.

Mark Clausing: Es hat mir geholfen, meine Vorführfähigkeit zu verbessern. Ich musste mich irgendwie in einer Situation zurechtfinden, die für mich damals noch komplett ungewohnt war. Im Laufe der Zeit klappte es dann immer besser. Zurückblickend brauchte ich wahrscheinlich diesen Anstoß unseres Pfarrers, der uns für diese Aufgabe „freiwillig" auswählte.

Ágoston Frank: Ehrlich gesagt, bevor wir erstmals in einem Gottesdienst mitwirkten, habe ich das Ganze als eine Aufgabe betrachtet. Doch mit der Zeit ist mir die Gemeinde immer näher gekommen und ich habe die Gottesdienste zunehmend auch seelisch erleben können. Einerseits hatten diese Gottesdienste solche praktischen Vorteile, wie die Verbesserung meines Vorlesens oder mehr Erfahrung beim Artikelschreiben. Andererseits hat es mir auch sehr viel Freude bereitet, sowohl bei der Vorbereitung als auch in der Umsetzung.

Brúnó Szabó: Ich hatte eigentlich sehr große Angst gehabt. Ich war mir nicht sicher, ob ich einen Predigtteil logisch aufbauen kann oder mich gut ausdrücken kann und ihn mit möglichst wenigen Fehlern und deutlich vorlesen kann. Ich hatte auch Angst, ob der Gemeinde womöglich etwas von dem, was ich denke, missfällt. Ich fühlte mich dieser Aufgabe eigentlich nicht gewachsen.

Mit der Zeit wurden meine Ängste weniger. Holger hat mir viel geholfen, und dafür bin ich ihm sehr dankbar.

Aber zu den Gottesdiensten gehört auch die intensive Vorbereitung und die Auseinandersetzung mit dem jeweiligen Thema: Ich liebte die Stunden, in denen wir darüber sprachen, und ich fand es ganz interessant, dass die Gruppe beinahe nie einer Meinung war und so ein produktiver Prozess möglich war.

Bei meinen Mitwirkungen habe ich viel Zweifel gehabt, ob ich das wirklich aussagen darf oder ob ich mich ein bisschen milder über das Thema äußern soll. Ich freue mich, dass ich ein Teil dieser Gottesdienste gewesen bin.

Fanni Katona: Ich habe immer gern in den Gottesdiensten mitgewirkt, aber ich bin sehr froh und dankbar, dass wir sogar gemeinsam Gottesdienste halten konnten. Das sind sehr schöne Erinnerungen für mich, die immer bleiben und an die ich so gern zurückdenke. Während der Vorbereitungen und der gemeinsamen Gottesdienste habe ich erfahren, dass wir einander immer besser kennenlernten, und so entstand ein solches Verhältnis unter uns allen, das nicht alltäglich ist. Natürlich war ich aufgeregt und ein bisschen nervös vor der ersten Mitwirkung, aber schon danach war ich beruhigt, weil ich wusste, dass alle Gemeindeglieder freundlich und offen für neue Gottesdienstformen – und auch für uns – sind. Die weiteren Mitwirkungen waren eigentlich wie ein „Hobby" für mich, weil ich immer glücklich war, dass ich etwas

zu den Gottesdiensten beitragen durfte. Diese Erfahrungen haben mich gelehrt, auch selbst offen zu werden, und haben mir Mut gegeben, vor anderen zu sprechen.

Ágoston Frank

Auch außerhalb der Gottesdienste ist euch die Gemeinde nahegekommen – und ihr seid Gemeindegliedern ans Herz gewachsen. Welche besonderen Momente mit der Gemeinde habt ihr besonders im Herzen?

Ágoston Frank: Alles begann am 2. Dezember 2016, am Vormittag in der Religionsstunde, als Holger mich ganz plötzlich fragte, ob ich noch am selben Abend beim „Musikalischen Advent" mitwirken würde. Das war das erste Mal, dass ich dabei war – und noch am selben Abend folgte die Einladung zum „Musikalischen Advent" 2017 – seither ist dieser Abend ein fester Punkt im Terminplan. Außerdem gibt es weitere Momente, an die ich gerne zurückdenke, wie etwa der Aufenthalt in Bad Wimpfen oder das Theaterspiel „Luthers Leben".

Mark Clausing: Ich denke gerne an eine Kinderbibelwoche zurück, bei der ich als Leiter mitwirken durfte. Es gab schon manche anstrengenden Momente, aber insgesamt habe ich die Woche durchweg positiv in Erinnerung. Ich konnte viele der in der Kindergruppe agierenden Gemeindemitglieder kennenlernen. Einige erkennen mich bis heute auf der Straße.

Brúnó Szabó: Als wir einmal in einem Gottesdienst gemeinsam gesungen haben, hatte ich das Gefühl, dass ich ein Mitglied dieser Gemeinschaft bin. Die guten Worte, die uns nach dem Gottesdienst gesagt wurden, haben mich sehr berührt. Nach den Gottesdiensten, an denen wir mitwirkten, hatte ich auch dieses Gefühl, es war der Mühe wert.

Beim „Musikalischen Advent" sangen wir zweimal mit der ganzen Klasse – und das hat mich besonders berührt. Es war etwas so Ungewöhnliches, Besonderes, vor allem bei unserem letzten Auftritt. Da wir schon zum zweiten Mal dort gesungen haben, hatten die Menschen und wir selbst auch schon größere Erwartungen, deshalb haben wir besonders viel dafür geprobt. Und ich muss sagen, das Gesamtbild des Abends hat mir sehr gut gefallen.

Oft haben wir für den Christophoros geschrieben. Mich faszinierte, dass ich immer wieder ganz bestärkende Rückmeldungen bekommen habe. Doch bei allem Mitwirken in der Gemeinde, schätzte ich auch die vielen Debatten in den Relistunden in unserem eigenen Kreis sehr.

Fanni Katona: Vor nicht allzu langer Zeit besuchte uns Frau Farsang in einer Religionsstunde. Sie hat uns über ihr Leben und ihr Verhältnis zu Gott erzählt. Das hat meine Gefühle sehr tief berührt. Spätestens da war mir vollends bewusst, dass die Menschen in der Gemeinde miteinander sehr offen sind und ihre Gefühle und Probleme miteinander teilen. Das finde ich sehr schön, weil ich erfahren habe, dass es immer jemanden gibt, der einem zuhört und auch Ratschläge geben kann.

Ein anderer Moment, den ich nie vergessen werde, war an einem Sonntag nach dem Gottesdienst. In diesem Gottesdienst haben wir alle unsere Gedanken zu einem Thema vorgebracht. Nach dem Gottesdienst kam eine Frau zu mir und sagte, dass das, was ich zuvor im Gottesdienst sagte, sie ganz nachdenklich gemacht habe und dass sie sehr froh sei und bestimmt einen schönen Sonntag haben werde. Mit diesen zwei Sätzen wurde dieser Tag zu einem der besten Sonntage meines Lebens.

Oskar Aizenpreisz: Ich fühle mich der Soproner Kirchengemeinde sehr verbunden. Ich habe mich immer gefreut, wenn ich in irgendeiner Form mitwirken konnte. Mir ist da ziemlich viel in Erinnerung – nur ein paar wenige Momente:

Ich denke an „Luthers Leben", das unsere Konfiprüfung war und durch das ich, glaube ich, auch Martin Luther näher gekommen bin. Es war für mich ein beeindruckender Moment, als ich als Luther bei Blitz und Donner den Schwur ablegte, ins Kloster zu gehen, wenn ich überlebe. Und am Reformationstag 2017 brachte mich diese Rolle sogar in die Fernsehnachrichten, als über den 500. Jahrestag des Thesenanschlags berichtet wurde.

Im Reformationsjahr bekam ich mit Mark Clausing die Aufgabe, einen zweisprachigen Rundgang zu den historischen lutherischen Stätten in der Innenstadt zu leiten. Gerade war der Reformationstruck in unserer Stadt – und so waren Gäste aus Ungarn und Österreich in Sopron zusammengekommen, für die ich als Stadtführer fungieren sollte. Das wäre an sich noch kein Problem gewesen, hätte uns Holger nicht noch im letzten Moment zugeflüstert: „Ich weiß nicht, ob ich's erwähnt habe … vielleicht habe ich das auch vergessen zu sagen, aber euch wird ein Fernsehteam begleiten." So ist halt sein Timing. Vermutlich wusste er, dass mich die Panik ergriffen hätte, wenn er es früher gesagt hätte.

Die Moderation des „Musikalischen Advents" habe ich gerne, wenn auch – wie es mir zunächst schien – etwas leichtfertig angenommen. Je näher der Abend kam, desto weniger war ich mir sicher, ob ich das überhaupt kann. Das ist ja doch eine andere Herausforderung, als ein oder zwei Lieder zu singen. Doch ich glaube, man merkte mir auch an, dass die Anspannung schnell von mir abgefallen war und ich Freude an dieser Aufgabe hatte, mich mit Holger durch den Abend zu kalauern. Mich hat diese Erfahrung auf jeden Fall bereichert und selbstsicherer gemacht.

Ich habe viel bekommen – an Erfahrung, an lieben Worten und an einem guten Miteinander. Dafür bin ich der Gemeinde sehr dankbar. Deshalb freue ich mich, wenn ich auch etwas geben kann – und sei es nur ein Liedvortrag im Gottesdienst.

Oskar Aizenpreisz

Etwa anderthalb Jahre vor dem Abitur ist eure Klassleiterin Mária Wildné Vinczepap verstorben. Wie hat euch dieser Verlust geprägt? Hat sich euer Verhältnis zum Wert des Lebens, zu Gott verändert?

Vanessza Füzi: Es war für mich ein Schock, wie schnell ein fester Punkt in unserem Leben verschwand. Ich denke, dass ihr Tod die ganze Klasse noch enger miteinander verband. Ich habe die Hoffnung, dass ich einmal einen so tiefen Glaube haben kann, wie sie ihn hatte, und dass ich ein so wertvoller Mensch werde, wie sie einer war.

Durch ihren Tod habe ich erfahren, dass nichts hundertprozentig sicher ist und dass man deshalb so leben soll, dass man am Ende jeden Tages sagen kann, dass man nichts bereut hat. Da denke ich auch an das Miteinander mit anderen Menschen: Man sollte nie mit Hass jemandem gegenüber im Herz schlafen gehen.

Ágoston Frank: Ich glaube, dieses tragische Ereignis hat auch sehr viel dazu beigetragen, dass ich Gott näherkam. Ich selbst habe mein Leben umgewertet, und eine neue Hierarchie aufgestellt. Ich bin versucht zu glauben, dass Gott die Besten zu sich ruft, und unsere Klassenlehrerin schaut jetzt, was wir hier unten von dem umsetzen, was sie uns beigebracht hat. Und wenn wir in zwiespältige Situationen geraten, wird sie uns helfen, wie sie das auch schon zu Lebzeiten gemacht hat. Sie wird immer mein Vorbild sein.

Fanni Katona: Nach diesem riesengroßen Verlust war ich sehr schockiert, weil alles so schnell passiert ist. Ich glaube, wir konnten die Tatsache einfach nicht akzeptieren, weil niemand wirklich damit gerechnet hätte, dass sie gehen muss. Frau Wild war eine der stärksten Frauen, die ich in meinem Leben kennenlernen durfte. Sie hat immer das Maximum aus allem herausgeholt. Ich habe erfahren, dass wir nicht nur unsere Lehrerin verloren haben, die uns immer in allen Fragen geholfen hat und uns Geschichte so gelehrt hat, wie man es von einem Lehrer erwartet, sondern auch einen Menschen, der sehr wertvoll war und dem wir vertrauen konnten.

Ich glaube, ich bewerte das Leben heute anders als vorher. Ich will nie unzufrieden sein und probiere auch so zu leben. Und ich bin dankbar für jeden Tag, dass ich leben kann.

Brúnó Szabó: Frau Wild hat die Menschlichkeit verkörpert. Wenn jemand sagt „eine echte Pädagogin", dann denke ich an sie. Sie wollte, dass wir alles verstehen und dass wir immer gut informiert sind. Sie wollte, dass wir nicht nur in der Geschichte die Zusammenhänge verstehen, sondern auch im Leben. Sie hat uns viel geholfen, nicht nur in der Schule, sondern auch im Leben. Sie hat uns wirklich gelehrt. Sie hat uns begleitet – und ich glaube daran, dass sie das auch heute noch tut.

Seitdem stehe ich ganz anders zu dem Leben. Ich weiß, dass unser irdisches Leben unbeständig und zeitlich ist. Deswegen möchte ich wirklich leben.

Oskar Aizenpreisz: Mich hat ihr Tod sehr berührt. Ich kann mich erinnern, dass wir nichts Näheres über ihre Krankheit wussten – und plötzlich kam die Nachricht. Ich brauchte sehr viel Zeit, um ihren Tod aufzuarbeiten. Ich bin meinen Klassenkameraden und Lehrern sehr dankbar, dass sie mich – und wir uns gegenseitig – unterstützt haben. Ich fühle keinen Hass Gott gegenüber, sondern ich bin sehr froh, dass so ein Mensch wie Mária Wildné Vinczepap in meinem Leben war und mich wesentlich prägen konnte.

Mark Clausing: Einige Wochen vor ihrem Tod kam sie nach längerer Krankheit sogar zurück, um noch ein paar Stunden zu halten. Wir ahnten natürlich nicht, dass wir sie kurz darauf verlieren würden. Die Nachricht von ihrem Tod schockierte uns, aber das machte uns auch klar, wie vergänglich das Leben wirklich ist. Deshalb muss man jeden Moment des Lebens wirklich leben. Solche Wendungen können uns unvorbereitet treffen. Ich denke, man muss das tun, wofür man geboren ist. Sie hatte ihre Berufung als Lehrerin gefunden. Und damit gab sie uns eine letzte Hausaufgabe, nämlich herauszufinden, was unsere Berufung ist.

Mark Clausing

Welche Wünsche tragt ihr im Herzen für die nachfolgenden Generationen, die als Jugendliche zwischen Lyzeum und Gemeinde heranwachsen können?

Vanessza Füzi: Dass sie ähnliche Wegbegleiter haben können wie Frau Wild oder Holger.

Oskar Aizenpreisz: Ich wünsche den nächsten Schülergenerationen, dass sie auch viel in der Gemeinde mitwirken – in welcher Form auch immer. Ich würde mir wünschen, dass wann immer ich nach Sopron zurückkomme, es immer einen so festen Gemeindezusammenhalt über die Generationen hinweg gibt, wie es jetzt der Fall ist.

Ágoston Frank: Mein Rat wäre nur, dass es keine Schande ist, in der Gemeinde mitzuwirken. In der Gemeinde kann man Beziehungen knüpfen und pein Miteinander erleben, wie es anderswo nicht möglich ist. Und wenn ihr so ein Glück habt, dass euer Religionslehrer Holger ist, dann müsst ihr diese vier Jahren wirklich genießen, weil sie schnell vergehen werden.

Mark Clausing: Sie sollen ihren Kopf benutzen – nicht als Rammbock, sondern konstruktiv. Und mit ihrem Pfarrer zusammenarbeiten, denn er versucht ihnen nur zu helfen. Auch wenn seine Methoden beinhalten, an Sonntagen zu singen, obwohl man noch einen Tag zuvor nein gesagt hatte. Aber Gottes Wege sind unergründlich, und so sind es auch die von unserem lieben Holger.

Brúnó Szabó: Mir hat die ganze Gemeinde sehr viel gegeben. Ich hoffe, dass jemand diese neue Generation so zusammenhalten wird, wie Holger das bei uns getan hat. Manchmal braucht es gar nicht viel. Oft braucht man nur den ersten Schritt machen.

Früher hätte ich nie an so vielen Programmen teilgenommen. Ich wusste nicht, dass es so viel Spaß machen kann und dass ich so viel davon lernen kann. Auf seine Frage hin habe ich oft im Gemeindeleben und in den Gottesdiensten mitgewirkt. Ich hoffe, dass Holger mit vielen Schülern den gemeinsamen Ton finden kann.

Fanni Katona: Ich wünsche mir, dass sie jeden Moment genießen sollen, den sie mit der Gemeinde verbringen können. Ich wünsche ihnen, dass sie auch ein so gutes Verhältnis mit Holger haben können. Und ich wünsche ihnen das Gefühl, dass sie ein wertvolles Mitglied der Gemeinde sind – ebenso, wie wir es schon erfahren konnten und wofür wir sehr dankbar sind.

Fanni Katona

Lernen auf Erlebnisgrundlage

Ein Kurzinterview mit Jukka Salo, dem geschäftsführenden Pfarrer von Seinäjoki

Zugegeben, alleine die Größenordnungen sind ganz anders. In der Kirchengemeinde Seinäjoki, unserer finnischen Partnergemeinde, dienen zwanzig Pfarrer. Der Gemeinde gehören 52.000 Mitglieder an. In Finnland sind rund 70 Prozent der Bevölkerung evangelisch, in Ungarn sind es nur etwa zwei Prozent. Und so viel mehr – von der Geschichte bis zur heutigen Situation – ist dort so ganz anders als hier. Im Mai besuchte uns eine Delegation aus Seinäjoki unter der Leitung des geschäftsführenden Pfarrers Jukka Salo. Er gibt in einem kurzen Gespräch einen Einblick in das Leben seiner Kirchengemeinde.

Was bereitet der Gemeinde in Seinäjoki Freude?

Es freut uns, dass – obwohl die Folgen der Säkularisation auch in Seinäjoki zu spüren sind – wir in Seinäjoki auch heute Dienst tun können und die Verortung unserer Gemeinde in der Stadt absolut stabil ist. Und es freut uns, dass wir immer wieder neue Mitarbeiter finden und damit die Stellen besetzt werden können, die durch Ruhestandsversetzungen vakant werden. Das ist auch ein Zeichen dafür, dass es Leben in unserer Gemeinde gibt. Dies sind die beiden wichtigsten Nachrichten aus Seinäjoki.

Die von dir angesprochene Säkularisation gehört zu den Herausforderungen.

Die Kirchenaustritte liegen in Seinäjoki und Umgebung unter dem Landesdurchschnitt. Das liegt daran, dass die Landschaft Südösterbotten, zu der auch unsere Stadt gehört, eine Gegend ist, in der die Religiosität traditionell tief verankert ist. Kurzum: Den Menschen ist der Glaube wichtig. Dennoch spüren wir, dass wir von Jahr zu Jahr weniger werden. Letztes Jahr verlor die Gemeinde rund 500 Mitglieder.

Das heißt: 500 von 52.000 Mitgliedern sind aus der Kirche ausgetreten.

Das klingt fürs Erste im Verhältnis nicht allzu dramatisch. Doch bedenken wir, dass das ein exponentiell ansteigender Vorgang ist! Denn die, die in jungen Jahren aus der Kirche austreten, werden ihre Kinder nicht mehr taufen lassen und in die Gemeinde bringen. Die Bewegung, dass die Gemeinde immer weniger Mitglieder hat, wird sich beschleunigen.

Was bedeutet eurer Gemeinde die Partnerschaft mit Sopron?

Was vielleicht am wichtigsten ist und was mir auch bei unserem jetzigen Besuch immer wieder bewusst geworden ist, das ist, wie sehr wir als Christen doch eins sind – auch über Ländergrenzen hinweg. Und diese Einheit ist mir und uns sehr wichtig. Natürlich unterscheiden sich unsere beiden Gemeinden und die Voraussetzungen, in denen wir leben, doch wir beten zum selben Gott, lesen in derselben Bibel, sprechen dieselben Gebete. Mich persönlich berührt es immer, wenn wir das Vaterunser gleichzeitig in mehreren Sprachen beten.

Bei solchen Besuchen können wir beobachten, was die andere Gemeinde anders macht. Und dann fragen wir uns, was wir daraus schöpfen können, was wir mit nach Hause nehmen können. Das ist Lernen auf Erlebnisgrundlage. Die gemeinsame finnisch-ungarisch-deutsche Wochenpredigt war für mich ein großartiges Erlebnis und hat genau dieses Miteinander und diese Einheit betont.

Was uns in Finnland derzeit beschäftigt, ist die Frage danach, wie sehr sich die Menschen an ihre Gemeinde gebunden und sich ihr verpflichtet fühlen und sich ins Gemeindeleben einbringen. Es ist für uns in diesem Nachdenkprozess sehr gut zu erleben, wie das in Sopron funktioniert und wie sich die Gemeindeglieder hier engagieren. Da nehmen wir neue Impulse nach Finnland mit.

Holger Manke

Bibelmosaik – Predigtgedanken und Wegzehrung

Zum neuen Kunstwerk der Jugend im Gemeindehaus

Wer in der Karwoche im Gemeindehaus war, bemerkte schnell, dass große Ereignisse ihre Schatten vorauswarfen. Ein Gerüst war aufgebaut, weiße Quer- und Längsleisten wurden an der Wand befestigt und darauf Holzplatten, die Jugendliche unserer Gemeinde zu einzelnen Bibelworten gestaltet hatten. Seither zieren sie das Gemeindehaus nicht nur, sondern geben den Besuchern des Hauses das eine oder andere segnende, stärkende oder anfragende Bibelwort mit auf den Weg.

Nach der Lutherrose, der Popart-Darstellung Martin Luthers und dem Fisch ist nun das vierte Kunstwerk der Jugend der Gemeinde vorgestellt worden. Nach dem Gottesdienst am Abend des Gründonnerstags, der mit musikalischen Beiträgen, Pantomimespielen und Lesungen fest in der Hand der Mitglieder unserer Jugendgruppe und unserer Konfirmanden war, zog die Gemeinde ins Gemeindehaus und nahm das neue Kunstwerk erstmals in Augenschein.

Zuvor hatten sich die jungen Künstler beim gemeinsamen Wochenende in Révfülöp von einer Sammlung an Bibelworten inspirieren lassen und Holzplatten zu je einer ausgewählten Bibelstelle gestaltet. Verheißende, segnende und mahnende Worte hatten in je unterschiedlichen Farbstimmungen und Maltechniken ihre künstlerische Umsetzung gefunden und schließlich wurden – ganz im Sinne einer zweisprachigen Gemeinde – die Aufschriften mal auf Deutsch, mal auf Ungarisch angebracht.

Heute ersetzt nicht nur ein farbenfrohes Mosaik an Bibelworten jenen Bereich, der noch zuvor weiß gewesen ist. Vielmehr ist es auch ein erneutes Zeichen eines lebendigen Gemeindelebens: Zahlreiche Jugendliche, die sich auf einen kreativen Schaffensprozess gemacht haben, einerseits – und aktive Gemeindeglieder, die das Kunstwerk in schwindelerregender Höhe angebracht haben, andererseits. An dieser Stelle sei Tamás Mátis für den Auf- und Abbau des Gerüsts sowie Róbert, Balázs und Márk Hirschler für das Anbringen der Holzplatten ganz herzlich gedankt.

Doch mehr noch: Wenn man die Treppen des Gemeindehauses hinuntergeht, fällt einem das Kunstwerk nun in den Blick. Die Stufen werden mal eilig, mal bedächtig, mal fröhlich, mal traurig, mal tagsüber, mal abends, mal nach einer Besprechung, mal nach einem Gottesdienst, mal nach einer Gemeindeveranstaltung genommen.

Die Betrachter kommen aus ganz unterschiedlichen Lebensfragen und -lagen und kehren in ihren Alltag mit all seinen Freuden und Widrigkeiten zurück. Was auch immer dies sein möge, das ein oder andere Bibelwort – vielleicht ja gerade eines aus unserem „Bibelmosaik“ – mag ein Signal sein, dass Gott bei uns ist. An jedem Tag, in jedem Moment. Es mag den einen oder anderen Denkanstoß geben, in mancher Ratlosigkeit vielleicht sogar ein Hoffnungsstrahl sein. War ein Bibelwort vor wenigen Wochen noch Jugendlichen Inspiration zum künstlerischen Schaffen – und sprach sicher auch gerade in deren Fragen –, so kann es nun auch andere erreichen. Wie kleine Predigtgedanken von Jugendlichen an die ganze Gemeinde und alle, die in unserem Haus zu Gast sind, empfangen und verabschieden die gestalteten Bibelworte die Menschen – als Wegzehrung für die, die kommen und gehen. Und wer auch nur einen Moment verweilen möchte und das Gesamtkonzept oder einzelne Worte mit etwas mehr Ruhe betrachten möchte, hat natürlich auch Gelegenheit hierzu. Vielleicht formt oder bestärkt sich ja der eine oder andere Gedanke, den man aus dem Gemeindehaus heraustragen kann und dann auch weitergeben, mit anderen teilen kann. Irgendwie so ist es gedacht.

Gott gebe seinen Segen dazu.

Holger Manke

Übernatürliches Wesen – vier Buchstaben

Ich muss vorausschicken, ich habe schon immer sehr gern Kreuzworträtsel gelöst und treffe in den verschiedensten Typen auf wiederkehrende Definitionen, Begriffe, Namen. Mitunter weiß ich nicht einmal genau, was die genaue Bedeutung des Wortes ist – automatisch setze ich es ein.

Als ich das erste Mal auf die Angabe „übernatürliches Wesen" stieß, ohne auf die Zahl der Felder zu achten, fiel mir prompt Engel ein. Aber das Wort ist um einen Buchstaben zu lang. Somit fielen Troll, Teufel und Titan auch weg. Dafür war Fee zu kurz. Hexe passte auch nicht, das ahnte ich, denn x ist kein Lieblingsbuchstabe der Rätselfabrikanten. Also packte ich die Sache anders an. Umfeld erraten. Und da stand plötzlich das Wort Gott.

Meine erste Reaktion: Wie bitte? Das ist doch wohl ein Scherz?! Dann erfassten mich in rasantem Nacheinander andere Gefühle außer der anfänglichen Verblüffung. Oder eher ein Wirrwarr von lauter negativen Gefühlen: Bestürzung, Fassungslosigkeit, Erschütterung, sogar Empörung. Dieser Emotionenmix hat an Stärke auch seitdem nichts eingebüßt, ich lehne mich jedes Mal psychisch gegen die Definition auf.

Da fing ich an nachzudenken. Warum bringt mich das immer wieder derart aus der Fassung? „Wesen" – das stimmt. Gott ist das höchste Wesen. „Übernatürlich" – das stimmt auch, denn es enthält ja im Sinn auch die Unsichtbarkeit und dass es mit dem Verstand nicht zu erklären ist, nicht handgreiflich ist. Im Lexikon wird der Gott des Christentums als „höchstes übernatürliches Wesen" definiert. Da ist jedoch ein zusätzliches, gewichtiges Wort: „höchst". Natürlich wäre jetzt einzuwenden, Gott im Kreuzworträtsel kann der bzw. ein Gott jeder Religion sein. Warum aber fällt mir diese Möglichkeit jedes Mal erst an der ich weiß nicht wievielten Stelle ein? Ich begann nachzusinnen, warum mich all diese Gefühle immer wieder bemächtigen.

Sicher assoziiere ich bei „übernatürlichem Wesen" die schon erwähnten Wörter, die aus meinen literarischen Erlebnissen kommen und aus bildlichen Darstellungen. Somit prägen eine unendliche Zahl Lektüren und Bilder die Inhalte sehr stark. Was aber prägt den Inhalt des Wortes „Gott" in mir? Was für eine Botschaft wird alleine durch das Erblicken des Wortes vermittelt? Sonderbarerweise (ich bin ein sehr visueller Typ) nicht die bildlichen Darstellungen Gottes in der Kunst. Es sind einzig und allein Gefühle und Empfindungen, die durch das Wort hervorgerufen werden.

Die Unsichtbarkeit Gottes stört mich nicht im geringsten, es gibt ja so vieles, was wir mit den Augen nicht wahrnehmen können. Prompt fällt mir „Luft" ein. Wir können sie nicht sehen, nicht in der Hand halten, aber spüren! Ob als sanfte Brise, ob als wütender Orkan. Wie lebenswichtig sie ist, merken wir erst, wenn wir keine Luft bekommen, aus welchem Grund auch immer. Da horchte ich innerlich auf. Sie – die Luft – und er – Gott – sind um mich, in mir, solange ich lebe. Und auch darüber hinaus. In allen möglichen – und unmöglichen – Situationen. Es wurde mir langsam klar, was mich am „übernatürlichen Wesen" stört. Kann ich mir ein solches Wesen als jemanden vorstellen, an den ich mich wortlos wenden kann? Kann ich ihn anrufen, und dabei dessen sicher sein, dass es – Er – mich erhört, mir sogar ohne mein Bitten beisteht? Kann ich ein „übernatürliches Wesen" um die Vergebung meiner Sünden bitten? Oder ihm laut sagen: „Dein Wille geschehe"? Kann ich bei einem solchen Wesen auf die Erlösung vom Bösen hoffen? Kann ich mir ein solches Wesen als Schöpfer vorstellen? Würde ich es wollen, dass ein „übernatürliches Wesen" das Reich, die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit besitzt, dass es all dies in sich fasst? Eine sehr profane Reaktion meinerseits darauf ist: „Um Gottes Willen, nur das nicht!" Ich bitte jedoch: Um unseretwillen bitte nicht. Wie könnten wir überhaupt existieren, wenn wir nicht auf die göttliche Gnade hoffen dürften? Und dadurch wird Gott für mich sichtbar.

„Denn sein unsichtbares Wesen – das ist seine Kraft und Gottheit – wird seit der Schöpfung der Welt, wenn man es wahrnimmt, ersehen an seinen Werken …" (Brief des Paulus an die Römer 1, 20).

Erzsébet Ghiczy

Der Zukunft Europas auf der Spur

Eine Delegation unserer Gemeinde besuchte am 9. Mai einen Vortrag von Michael Bünker, dem scheidenden Bischof der Evangelischen Kirche A.B. in Österreich, über die Zukunft Europas und der christlichen Kirchen in Europa. Zum Schluss gab es ein Gruppenbild mit dem Bischof und mit der gastgebenden Pfarrerin Ingrid Tschank. Danke, Gols, für den herzlichen Empfang! (Foto: Robert Wild)

Mein Bibelwort

Teil 21

Siehe, ich sende einen Engel vor dir her, der dich behüte auf dem Weg und dich bringe an den Ort, den ich bereitet habe. Achte auf ihn und höre auf seine Stimme.
2. Mose 23, 20–21

Wie spürt man, dass man den richtigen Weg geht, dass richtige Entscheidungen zur richtigen Zeit getroffen werden, dass man mit bestem Wissen und Gewissen im Moment des Geschehens handelt? Wie kann man sicher sein, dass man den richtigen Mann für ein ganzes Leben wählt?

Immer wieder stelle ich mir diese Fragen, wenn ich in die Zukunft blicke, und immer kommt mir ein warmes und leichtes Gefühl vom Herzen, von dem ich mir sicher werde, dass ich richtig handle.

Ich kann mich noch erinnern, wie schwer die Zeit für ganze Familie war, als meine Oma, Lincsi néni, verstorben ist. Jede und jeder von uns hat ein leeres und schmerzhaftes Gefühl im Herzen gehabt. Unsere Omi gab es nicht mehr. Die, die uns als Familie immer geleitet hat, die uns mit einem so großen Lächeln und mit so großer Lebensfreude Ziele und Motivation gegeben hat.

Ich kann mich erinnern, als wir gemeinsam Festen gefeiert hatten oder gemeinsam gearbeitet hatten, war sie immer im Mittelpunkt – gut gelaunt und mit großer positiver Stärke, wie

eine richtige Energiebombe. Man wollte immer in ihrer Nähe sein. Sie hören, sie spüren, und die reiche salzige Luft voller Gemüse und Fleisch von der Sonntagssuppe und danach den süßen Duft der Mehlspeisen in sich aufnehmen.

So plötzlich wurden dieses Gefühl, diese Zeit, unsere Oma Vergangenheit. Ich kam in die Küche, wo sie immer so flott und schnell und liebevoll unser Mittagessen vor uns gezaubert hat, und jetzt stehe ich alleine in der Küche und sehe sie vor meinen Augen. Ich blicke in den Schrank hinein, wo es schon lange keinen Zucker zum Backen und kein Salz für die Sonntagssuppe mehr gibt. Es dauerte ein paar Jahre, bis ich anfing in derselben Küche zu backen. Mein erster Kuchen war ein Gugelhupf – nach dem alten Rezept meiner Oma zubereitet. Ich stellte den Kuchen ins Backrohr und ließ ihn für eine halbe Stunde zurück. Als ich in die Küche zurückkam, spürte ich denselben Geruch wie vor Jahren und ich sah meine liebe Oma mit großem Lächeln vor meinem geistigen Auge. Von diesem Moment an war mir bewusst, dass unsere Omi wohl in uns, in unseren Gesprächen, Festen und Worten weiterlebt. Sie führt uns von oben und sieht auf uns herab.

Immer wenn ich unter Zeitdruck in der Arbeit bin, passiert mir etwas Ungewöhnliches – und es wird alles leichter. Sei es der Regen oder eine unerwartete Hilfe bei einer Bestellung, wo ich mir nicht sicher war, ob ich die Aufgabe bis zu dem Zeitpunkt schaffen kann.

Ich stehe mit meinem Verlobten vor unserer Hochzeit. Je näher wir diesem Tag kommen, desto ernster wird unsere Entscheidung, und ich frage mich manchmal: Handle ich richtig? – Und meine Antwort lautet immer: Ja, wir tun das Beste.

Als sich meine Großmutter von uns verabschiedet hat, hat keiner in der Familie so recht seinen Platz gefunden. Es gab immer eine Unruhe unter uns. In dieser Zeit habe auch ich meinen Weg nicht gefunden, aber dann ist mein Verlobter unerwartet gekommen. Die Struktur unserer Familie und unser Leben im Weingut haben sich verändert. Langsam war die Unruhe von uns verflogen. Von Tag zu Tag haben wir als Familie daran gearbeitet, dass alle von uns ihren Platz in der Familie und im Leben wiederfinden. Nach einigen langen Jahren sehe ich uns schon so, vor der Hochzeit, als eine richtig funktionierende Familie. Wir unterstützen uns gegenseitig, helfen einander, wo wir können. Wir machen jeden Tag kleine Besprechungen, nach denen wir uns richten können. Ich habe keine Angst meinen Papa zu fragen, wenn ich irgendwo nicht weiter weiß, meine Mama ist auch immer an meiner Seite. Mein Bruder ist immer für unser kulturelles Leben zuständig. Er gibt uns so viel, was ich sonst verpassen würde, und meine Tante ist für uns immer da, sorgt für unseren Opa – und mit ihrem leckeren Essen auch für unseren Bauch.

Und wenn ich noch an etwas zweifele und über mein Leben nachdenke, ob ich wirklich den richtigen Weg gehe, ob ich den richtigen Mann fürs Leben gewählt habe, dann denke ich an uns alle und habe keinen Zweifel, dass wir auf genau dem richtigen Weg sind.

Die Familie ist die kleinste Einheit der Gesellschaft, und ich bin froh, dass wir eine richtige Familie sein können. Wir helfen uns gegenseitig und sind immer füreinander da. Dieses Gefühl der Einheit bedeutet mir alles. Und ich denke, dass wir immer wieder einen Engel vor uns haben, der uns behütet auf dem Weg. Ich achte auf unsere Familie, und wenn es zu Entscheidungen kommt, höre ich auf die Stimme, die mir immer den richtigen Weg zeigt.

Barbara Bruckner

Wenn ich in Menschen- und in Engelsprachen rede, doch nicht die Liebe habe, so bin ich nur ein tönendes Erz oder eine klingende Schelle.
1. Korinther 13, 1

Ich blättere oft und gern in der Bibel und finde manchmal eben die passende Stelle, die wie auf mich zugeschnitten ist. Doch was ich immer wieder lese, ist obiges Zitat. Als mich Holger Manke fragte, ob ich über einen Bibelspruch schreiben könne, habe ich zunächst gezögert: Denn ich wurde nicht konfirmiert, sondern gefirmt. Ja, lieber Leser, Sie haben es erraten, ich bin Katholikin, und bei der Firmung war es zu meiner Zeit nicht üblich, Firmlingen einen eigenen Bibelspruch zu geben. Wie komme ich also dazu, im Christophoros über einen Bibelspruch zu sinnieren, meine Gedanken darüber zu Papier zu bringen? Es liegt daran, dass ich Mitglied des Glaubensgesprächskreises bin, und dass mich diese Gemeinschaft liebevoll aufgenommen hat.

Nach einer dermaßigen – etwas längeren – Einleitung komme ich mit meinen Überlegungen zum eigentlichen Thema: Unlängst wurde im Fernsehen ein Werbeplakat gezeigt, auf dem folgendes zu lesen war: „Wenn Ihr Kind ungehorsam ist, fehlt es ihm gegenüber an Liebe." Wie wahr! Oft sehe ich in diversen Geschäften, dass die Mutter mit dem Einkaufszettel oder mit dem Handy beschäftigt ist und dabei auf ihr eigenes Kind vergisst. Da es der Aufmerksamkeit seiner Mutter entbehrt, stellt es Dummheiten an und räumt beinahe das gesamte Regal leer. Wenn es nunmehr das, was es soeben in den Einkaufswagen geworfen hat, mütterlicherseits nicht zugestanden bekommt, beginnen hysterische Anfälle, das Kleine tobt und schreit, worauf der Mutter die Hand auf das Ohr des Kindes ausrutscht. (Früher hat man das ganz ungeniert als „gesunde Watschn", auch als Ohrfeige bekannt, bezeichnet, aber das Kind zweifelte deshalb nicht an der Liebe seiner Mutter.) Kommt Ihnen diese Situation – nachträglich gesehen sicherlich bedauerlicherweise – bekannt vor? Um wie viel leichter wäre es, wenn die Mutter sich die Zeit nähme, dem Kind alles liebevoll unter Zuwendung zu erklären.

Ich muss manchmal Menschen verzeihen. Geht das überhaupt, „wenn ich die Liebe nicht habe"? Gibt es überhaupt Leute, denen es nicht schwer fällt, zu verzeihen, wenn sie verletzt wurden? Wenn ich aber die verletzenden Worte und das unschöne Verhalten eines Menschen mir gegenüber zu deuten versuche und sage, er habe mit sich selbst Probleme und seine Beleidigungen eigentlich gar nicht mir galten, dann kann ich mit Leichtigkeit verzeihen. Das geht aber nur, wenn ich die Liebe habe.

Albert Schweitzer sagte: „*Jeder Mensch ist so viel wert, wieviel Liebe er in sich hat*." Mit Liebe kann man Streit schlichten, man sagt, der Klügere gibt nach. Aber wie gelingt es einem, klug zu sein? Wenn die Liebe dabei eine Rolle spielt, ist es ganz einfach. Kann man Liebe erlernen, sich aneignen? Ich denke, die Liebe zu Gott macht es möglich.

In meinem ganzen Leben durfte ich die Erfahrung machen, wie wichtig die Liebe ist, um wieviel mehr man mit Liebe erreichen kann und wie sehr sie in brenzligen Situationen auch helfen kann, sei es einen Streit zu schlichten oder zu vermeiden oder auch nur eine Diskussion gemäßigt zu führen. Ist man noch so klug und hat man noch so gute Argumente, gerade dann spürt der Gegenpart den Zwang in sich zu parieren, das Gespräch wird zur Auseinandersetzung und eskaliert. Doch überzeugen kann man nur jemanden, wenn die Liebe in den Argumenten durchsickert. Mit Überheblichkeit und Selbstherrlichkeit werden niemals Probleme gelöst.

Ich hatte in meinem Beruf zeitlebens mit jungen Leuten zu tun, wobei ich oft folgende Erfahrung machte: Sobald sie merkten, dass ich sie mochte und sie nur zu ihrem Besten zurechtwies, wurden aus den Teufelskerlen und Hexerln plötzlich zahme Lämmchen. Wenn man Liebe schenkt, bekommt man sie doppelt zurück, wovon meine ehemaligen Schüler und Studenten mir gegenüber nicht nur einmal Zeugnis ablegten. Csaba Böjte sprach einmal von der Liebe und in seinen Worten steckt eine tiefe Wahrheit: „Die Liebe ist keine Belohnung, sie ist wie ein Medikament. Die Liebe muss man nicht demjenigen schenken, der sie verdient hat, sondern dem, der sie braucht."

Liebe geht mit Vertrauen einher. Ich vertraue Gott, und ich spüre seine Liebe. Sie hat mir die Gabe gegeben, zu lieben, Liebe zu verschenken und dadurch das Gefühl des Glücks erleben zu dürfen. Dafür danke ich Gott.

Dr. Judit Bertalan

Wer den Sohn hat, der hat das Leben.
1. Johannes 5, 12

Einst dachte ich, dass das Projekt „Mein Bibelwort“ vielleicht zwei oder drei Ausgaben entgegensieht. Mehr hatte ich ihm zunächst nicht gegeben. Ich ahnte nicht, wie viele Gemeindeglieder sich entweder ansprechen lassen oder sich gar selbst anbieten, für diese Rubrik einige persönliche Gedanken niederzuschreiben. Nun haben Sie den 21. Teil vor Augen – und ich bin dankerfüllt, zeigte diese Rubrik in den letzten Jahren doch deutlich, dass es nicht den Pfarrern alleine vorbehalten ist, Gottes Wort zu verkündigen, sondern dass wir ganz im Sinne der „Priesterschaft aller Gläubigen“ alle von Gott sprechen können. Wir werden von Gott getragen, getröstet, werden mit Hoffnung und Zuversicht beschenkt und oft spüren wir ihn auch in Herausforderungen und Aufgaben. Nun will ich mich auch einreihen in die Schar all jener, die ihren Beitrag zu dieser Reihe gegeben haben oder noch geben werden.

Der Grund „meines“ Bibelwortes liegt einige Jahre zurück: In Deutschland ist es nicht üblich, dass Theologiestudenten bereits regelmäßig predigen, in Ungarn ist dieses Phänomen jedoch gut bekannt. Als Student in Erlangen erhielt ich schon in meinem ersten Jahr als Theologiestudent eine Einladung nach Cegléd, die ich gerne annahm. Die erste Predigt meines Lebens sollte ich also in ungarischer Sprache halten. Meine enge Verbundenheit und Liebe zu Ungarn steht damit von Anfang an über meinem Predigtdienst – ganz sicher ein Zeichen Gottes, dass dies ein Land ist, in dem Gott Aufgaben für mich bereit hält.

So kam es, dass mich über Monate hinweg jenes Wort aus dem 1. Johannesbrief auf dem Weg zu meiner ersten Predigt begleitete: „Wer den Sohn hat, der hat das Leben.“ Und, das räume ich gerne ein, dieses Wort begleitet mich auch seither noch – anderthalb Jahrzehnte später –, steht es doch geradezu als Motto über meinem Predigt- und Pfarrdienst.

Was es heißt, das „Leben zu haben“, würden viele wohl recht unterschiedlich beantworten. Es ist aber wohl etwas, wonach man als übergeordnetes Ziel strebt. Das mag bei dem einen Geld, Macht oder Ansehen, bei dem anderen vielleicht Gesundheit, gutes Aussehen oder Lebensgenuss sein. Wieder ein anderer sieht es in menschlichen Beziehungen. So sind wir eben ganz unterschiedlich.

Doch in all dem ist der Stachel der Vergänglichkeit. Irdische Güter können zerrinnen. Die Gesundheit ist zwar ein Gut, für das man etwas tun kann, doch Gewähr haben wir auch hierfür nicht. Uns nahestehende Menschen können sich entfremden oder von uns gehen. Und ich frage mich: Was bleibt und was trägt auch dann, wenn wir all das, dem der Stachel der Vergänglichkeit innewohnt, verlieren? Wer sind wir dann?

„Wer den Sohn hat, der hat das Leben“, lesen wir im 1. Johannesbrief. Und ich buchstabiere das für mich durch: Wer den Sohn hat, der kann das, was mit ihm geschieht – an guten und schweren Dingen – leichter aus Gottes Hand annehmen. Wer den Sohn hat, der weiß ihn bei sich und um sich und wird so vielleicht vor mancher Dummheit bewahrt, die er anderenfalls begehen könnte. Wer den Sohn hat, der kann Dinge, die nicht in seiner Macht stehen, leichter Gott anvertrauen und auf ihn hoffen, dass er es wohl mache. Wer den Sohn hat, der sieht sich nicht allzu leicht den Mächten und Machtmechanismen der Welt hilflos ausgeliefert, sondern kann freieren Herzens auf den hoffen, dem alle Macht im Himmel und auf Erden gegeben ist. Wer den Sohn hat, ist empfänglicher für die Zeichen, die Gott sendet, und findet leichter zu seinen Aufgaben. Wer den Sohn hat, ist standhafter gegenüber Neid, Geltungssucht und Machtgier. Wer den Sohn hat, der weiß manche christusgläubigen Gleichgesinnten und Freunde um sich, mit denen er gemeinsam unterwegs sein kann durch die Freuden und Herausforderungen des Lebens. Kurzum: Wer den Sohn hat, dem bietet sich doch eigentlich ein seelisches Leben in Fülle, auch wenn er mit allerlei weltlichen Einschränkungen wie Krankheit, Traurigkeit, erfahrenen Ungerechtigkeiten oder Anfeindungen zu kämpfen hat.

Soweit die Theorie. Wenn ein Flugzeugbauer auf dem Skizzenblock eine neue Maschine entwirft, bleibt freilich die entscheidende Frage im

Raum, ob das, was er da entworfen hat, auch wirklich fliegt oder ob es schon nach wenigen Metern abstürzt, wenn der erste Windstoß aufkommt. Will sagen: Wie steht es denn um all diese schönen Worte bei der Umsetzung in die Praxis?

Anders als das vom Konstrukteur erdachte Flugzeug darf ein Christ immer wieder auf der Nase landen. Mir ging und geht es auch selbst immer wieder so. Die immer wieder neu aufkommende Frage nach der rechten gläubigen Weisheit und deren Umsetzung in die Realität ist auch bei mir keine lückenlose Erfolgsgeschichte. Natürlich freut man sich, wenn man spürt, dass auf dem eigenen Bemühen Gottes Segen liegt und das Reich Gottes vor Ort wächst, wie ich es reichlich erleben durfte und darf. Doch indessen ist mir auch das Gefühl der Niedergeschlagenheit nicht fremd. Und vielleicht fühle ich mich auch deshalb denen nahe, die gerade niedergeschlagen sind. Wenn wir getragen sind, dann nicht unbedingt deshalb, weil unsere Lebensentwürfe, Konzeptionen und Vorhaben, wie wir leben möchten, so grandios sind, sondern weil Gott uns trägt. Das gilt auch in unserem Scheitern und in unserer Unvollkommenheit. Und auch das kann Gott zum Segen wenden, auch wenn das nicht schon im nächsten Moment offenbar wird. Denn nur weil mir etwas nicht immer gelingt, ist das ja noch lange kein Grund nicht immer wieder aufzustehen und aufzubrechen. So ist das mit dem Glauben auch.

Wenn ich also auch in mancherlei Dingen scheitere, dann weiß ich doch: Ich bin Gottes geliebtes Kind. Dies sei noch vor allem anderen meine und unsere Identität. „Wer den Sohn hat, der hat das Leben." Dieses Bibelwort hat für mich eine besondere Kraft: im Aufstieg sowieso – und im Fallen umso mehr: Denn da sind Gottes Hände, die einen auffangen, weitertragen und auf das weisen, was „Leben" wirklich ist.

Holger Manke

Wie Gott zu uns spricht

Bileams Eselin und Konsorten

Das Alte Testament weiß vom Seher Bileam zu berichten, den der Moabiterkönig Balak bat, das von der Wüste heranziehende Volk Israel zu verfluchen, damit sein Volk keinen Schaden nehme. Unterwegs stellte sich der Todesengel Bileam in den Weg. Bileam sah ihn nicht, seine Eselin jedoch schon, die daraufhin stehen blieb. Bileam verstand das Verhalten seiner Eselin nicht und deutete das Stehenbleiben so, dass die Eselin störrisch war und schlug sie. Daraufhin gab Gott der Eselin Worte in den Mund. So verstand Bileam, dass seine Eselin nichts anderes tat, als sein Leben zu retten. Gott kann auch heute in vielerlei – auch gänzlich unerwarteter Weise zu uns sprechen. Einige Schüler des Lyzeums denken nun darüber nach, in welcher Weise Gott heute zu uns sprechen kann.

Gott kann auch heute in sehr mysteriöser Weise zu uns sprechen. Vielleicht spricht er nicht in Worten, aber durch Geschehnisse, die man wahrnehmen kann. Es ist unsere Aufgabe, diese Geschehnisse recht zu deuten und Gottes Absicht mit uns in ihnen zu erkennen. Manchmal gelingt einem dies schnell, manchmal jedoch wird einem erst nach Jahren klar, dass Gott an uns handelte.

Florian Clausing

Gott hat viele Möglichkeiten zu uns zu sprechen. Es muss nicht unbedingt so „übernatürlich" sein wie in der Bileamsgeschichte. Er kann auch durch andere Menschen zu uns sprechen. Das können uns sehr nahestehende Menschen sein, die wir gut kennen und schätzen, aber es können auch Menschen sein, die uns nicht so nahe sind und die wir vielleicht nicht mögen. Es können ganz alltägliche Situationen sein, in denen Gott uns auf etwas Wichtiges aufmerksam machen möchte. Wenn wir unseren Blick dafür schärfen, dass Gott in unser Leben sprechen kann, lernen wir Situationen recht zu deuten, die uns ansonsten vielleicht nicht als Gottes Handeln aufgefallen wären.

Adam Krutzler

Ein weiteres Beispiel aus dem Alten Testament – noch vor der Bileamsgeschichte – ist die Geschichte vom brennenden Dornbusch. Dort spricht Mose zu ihm – und Mose hätte sich zuvor sicherlich nicht gedacht, dass Gott diese Möglichkeit wählt, um sich an ihn zu wenden. Gott hält eine große Aufgabe für ihn bereit, er soll das Volk

Israel aus Ägypten führen, doch zugleich verspricht er ihm auch, bei ihm zu sein. Bei mir ist es ähnlich: Gott gibt mir Aufgaben, wenn auch keine so großen wie einst dem Mose, und doch lässt er mich spüren, dass er immer bei mir ist und mir in schwierigen Momenten hilft.

Fabian Kruse

Gott spricht zumeist durch die Bibel, durch andere Menschen, aber auch durch Tiere zu uns. Doch ich glaube, dass seine Möglichkeiten noch weit darüber hinausgehen – ich denke hier etwa an Naturerscheinungen. Ich habe auf diesem Gebiet noch keine eigenen Erfahrungen gemacht, doch ich kann es mir vorstellen. Was ich jedoch selbst erlebt habe, ist, dass es Momente gab, in denen ich fühlte, dass Gott zu mir spricht. Wenn ich etwa die Bibel an einer – wie ich denke: beliebigen – Stelle aufschlage und das dort zu findende Wort so deutlich in meine aktuellen Lebensfragen hineinspricht, dann bleibt mir keine andere Erklärung, als dass Gott zu mir spricht.

Philipp Tobler

Zu mir spricht Gott vor allem durch die Musik, durch Lieder. Es gab ein paar Mal Momente, in denen ich das Gefühl hatte, dass alles zusammenkommt und dass alles keinen Sinn hat, und dann stoße ich im Internet plötzlich auf ein Lied, das mir irgendwie eine neue, weitere Sicht in meiner Problemlage eröffnet. Ich beginne, anders auf mich selbst zu blicken – und höre dieses eine Lied immer und immer wieder, denn es gibt mir Kraft, um weiterzutreten. Gar nicht auszudenken, was wäre, hätte Gott mir nicht auf diese Weise immer wieder weitergeholfen.

Botond Hegedüs

Ich glaube, manchmal ist es nur ein Wink, durch den Gott uns etwas verständlich machen will. Das kann in allerlei Weise geschehen. Einmal habe ich mit meinem Bruder gestritten – und ich war nicht ganz unschuldig an dieser Situation. Kurz darauf schlug ich mir mein Bein an einem Tisch an. Und ich frage mich: Warum sollte es nicht Gott gewesen sein, der mir dadurch ein Zeichen gab, dass ich auf den Konflikt mit meinem Bruder in anderer Weise blicken soll.

Mark Kónya

Gott ist uns nahe – Isten közel van hozzánk

Akkor éreztem magamhoz közel Istent, amikor 2017-ben konfirmálkodtam, mert ez egy nem mindennapi élmény volt.

Kreisz Krisztina

Ich habe den Heiligen Geist gespürt, als ich zum ersten Mal in einem Gottesdienst vorgelesen habe. Ich war sehr aufgeregt und mir war nicht wohl, doch als ich dann in den Altarraum trat, fühlte ich, dass ich von Mut erfüllt war und das Gebet selbstbewusst sprechen konnte. Abel Fúzi

Több olyan alkalom is volt már az életemben, mikor közel éreztem magamhoz Istent, a Szentlelket. Az első ilyen talán a konfirmációmkor volt, mikor először vettem úrvacsorát. A szövetkező fontos pillanat a keresztfiam keresztelője volt. Legutóbb pedig az idei reviliői hétvégén éreztem, hogy Isten közel van hozzám, és a Szentlélek jelenlétével még felemelőbbé teszi a pillanatot. Ezek azok az esetek, amelyek beleégtek az emlékezetembe, de néha, egyszerű hétköznapokon is érzem a Szentlélek jelenlétét.

Jakab Jázmin

Manchmal bin ich sehr müde und erschöpft, doch Gott sorgt dafür, dass ich neue Kraft bekomme. Wenn ich nach einer anstrengenden Woche kaum Kraft habe zum Fußballspiele zu gehen und dann doch voller Elan erreiche, spüre ich neue Stärke, die Gott mir für meine Tun verleiht.

Bence Lőrkovics

Ich habe die Anwesenheit des heiligen Geistes in meinem Leben gefühlt, als ich wegen meines Studiums alleine in eine andere Stadt gezogen bin. Ich war sehr dankbar, als ich schon während meiner ersten Woche neue Leute kennengelernt habe, die ich jetzt meine Freunde nennen kann.

Réka Szabó

Wann habe ich die Nähe von Gott gefühlt?

Als ich konfirmiert habe, hatte ich ein Gefühl, das ich zuvor nicht kannte. Es war so komisch und ungewohnt. Es ist unbeschreiblich, deswegen kann ich jetzt nicht detailliert beschreiben, aber ich glaube, wer solche Situationen schon erlebt hat, weiß es.

Barnabás Kohlmann

Egy lyukasórámon leültem az egyik lány mellé, aki idén jött az osztályba és egyedül ült. Előtte alig beszéltem vele, de akkor úgy tűnt magányos. Beszélgetni kezdtem vele, és kiderült nagyon is sok a közös bennünk. Azóta az egyik legjobb barátnőm. Jóformán mindent meg tudunk beszélni, erőt és türelmet adunk egymásnak. Úgy érzem Isten akarata volt, hogy akkor odamenjek hozzá.

Varga Petra

Mikor érzem magamhoz közel Istent? Szinte minden lépésnél, másoknak talán semmiségnek tűnő dolgokról, de az intenzitás változó. Van sok apró jel, amikor érzem, hogy mennyit az Isten ezek által erősödik a hitem. Konkrétan egy példát nem tudnék kiemelni, mert rengeteg olyan alkalom volt, amikor számomra kilátástalan helyzetből emelt fel az Isten.

Gabnai Márta

Ich glaube, dass Gott seine schützende Hand über mich hält und Unheil von mir fernhält. Er passt auf mich auf – auch in ganz alltäglichen Dingen und sorgt für meine Unversehrtheit.

Adam Kreutzer

Közel érzem magamhoz Istent, a Szentlelket, amikor imádkozom. Ekkor olyan mintha állna valaki mellettem, vigyáz rám és meghallgat engem. Ilyenkor hálát adok azért, hogy Isten fontos szerepet kapott az életemben. Úgy érzem, minden nap, minden pillanatban figyel és óvja engem. A Nagycsütörtöki istentiszteleten amikor a saját gondolataimat olvastam fel, nagyon izgultam. Miután kiálltam és elmondtam a gondolataimat, megkönnyebbültem. Nem történt semmi rossz, mert Isten ott volt, és nem engedte, hogy elrontsam ezt az alkalmat. Jobban izgultam, mint amennyire kellett volna, de nagyon hálás vagyok Istennek, hogy megerősített lelkében.

Varga Lili

Akkor éreztem igazán Isten közelségét, amikor egy nagyon rossz nap utáni este csak ültem az ágyamon a kolligiumban, gitároztam és énekeltem a Zarándokénekből. Kis idő múltán kezdtem jobban érezni magam, megteltem energiával. A rákövethető nap volt a legjobb napom az iskolában.

Körmendy Samu

Engedjétek hozzám jönni...

Gyülekezetünk bábcsoportja

Az ifjúsági munka erősítését, a közösségépítést, missziót is szolgálják a gyülekezetek bábos csoportjai. Ebből a megfontolásból rendezték meg az első Országos Evangélikus Bábképzést egyházunk országos irodája által 2019. január 12-én. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezésében bibliai bábjáték kurzus indult 2019 februárjában.

Gyermekkorom óta vonzott a bábozás, így örömmel vettem részt e képzéseken. Eközben, 2019 februárjában különböző általános iskolák hittanos tanulóiból verbuváltam gyülekezeti bábcsoportunk tagjait. Felkészülésünk közben sok vidám, humoros helyzetünk adódott és minden nehézségünkben kértük és megtapasztalhattuk az Úr segítségét. Hálát adva jutottunk el az idei, XVII. Országos Evangélikus Bábfesztiválra Budapestre.

A bábfesztiválon szereplők névsora: *Buza Kistóf* (4. o.), *Pratscher-Hart Botond* (4. o.), *Horváth Hanna* (5. o.), *Lentavits Zsófia Anna* (5. o.), *Póczi Kende* (5. o.)

Cséry Ágnes

Intézményeink életéből

Aranyat ér

… nem csak a májusi eső a földeknek, hanem az újonnan létesült aula is nekünk, hunyadisoknak. Kaptunk egy szép, tágas, modern, jól felszerelt közösségi teret, amely méltó helyszíne mindennapjainknak, rendezvényeinknek, kellemes színfoltja, mintegy központja, „szíve" is lett az iskola épületének.

A jót könnyű megszokni – mondják. Igen, így vagyunk ezzel. Könnyen elfogadjuk, gyarló módon szinte természetesnek vesszük azt, ami szép, jó,és a kényelmünket szolgálja.

Az aulát én mégsem bírom megszokni – mert nap mint nap csodaként élem meg azt, hogy van. Számomra csoda, pedig ahogy mindenki, én is lépésről lépésre láttam a születését. Jó érzés reggelente belépni az új főbejáraton, majd munkám végeztével távozni az elegánsan nyíló önműködő üvegajtón át. Az aula a személyes kedvencem, amelynek újra meg újra tudok örülni. Hálás vagyok a teremtő kezeknek, amelyek létrehozták, a teremtő agynak, fantáziának, amely megálmodta, a vezetőknek, akiknek a vállát nyomta a vállalkozás súlya, akik felelősséget vállaltak érte az első kiló cementtől az utolsó ablakig

Az impozáns aula nem a semmiből keletkezett. Elő kellett teremteni hozzá az anyagiakat, a tervezőt, az építőt, a megfelelő szakembereket, ütemezni az egyes munkafázisokat, melyeknek mindannyian szemtanúi lehettünk. Igaz, nem is volt más választásunk, hiszen a tanítás folyt az építkezés ideje alatt is, csak pár héttel rövidült meg a tanév, amikor a beton udvar és a régi folyosók bontása elkezdődött.

Nem volt könnyű folyamatosan törmeléket kerülgetni, hátsó és oldalsó bejáratokon keresztül közlekedni, állandó zajban, a szálló por miatt még harminc fokban is csukott ablakok mögött tanítani, ideiglenes útvonalakon közlekedtetni a gyerekeket és a kollégákat az ebédlőbe vagy a tornaterembe menet. De túléltük! És megérte!

A kész mű önmagáért beszél – méghozzá nagyon szépen. Meggyőzte a „vészmadarakat" (ellendrukkereket, türelmetlenkedőket, okoskodó-

kat), hogy feleslegesen aggódtak a határidőmódosítások miatt, kételkedtek a befogadóképesség, az egy főre jutó négyzetméter vagy légköbméter, a beépített anyagok minősége vagy épp az alkalmazott technológia miatt.

Tavaly a március 15-i ünnepélyen még álltunk a falai között, de megtörtént a „próbaüzem", megvolt a műszaki átadás és az ünnepélyes avató is, aztán szép fokozatosan birtokba vettük a létesítményt, melynek ebben a tanévben is még kicsit tanulgatjuk, de év végére már bizonyára kitapasztaljuk a használatát.

Heti rendszerességgel itt tartjuk az áhítatokat, az iskolai ünnepélyeket, megemlékezéseket, projektnapok előadásait, a Szülők Akadémiája programot, a karácsonyi vásárt stb.

Méltó helyszíne volt az aula az Arany János születésének 200. évfordulóját ünneplő országos vándorkiállításnak is, ahogy a nyolcadikosok ballagásának, az iskolai farsangnak vagy az adventi Aranymasni gálának.

Az aula a hétköznapok során is betölti a funkcióját: lehet ott tartani mozgásos foglalkozásokat (napközis aerobic óra), drámapedagógiai játékokat, meghitt hangulatú hittan vagy egyéb órát is kis csoportban párnákon ülve, időszakos kiállításokat rendezni gyerekmunkákból, paravánokkal tetszés szerint elszeparálva, és még folytathatnám. Nem beszélve a gyerekek extra örömérő: az iskola és a DÖK ajándékaként a 2. félévtől pingpongozhatnak és csocsózhatnak is az aulában azok, akiknek erre támad kedvük. Mozoghatnak ugyanúgy, mint a tollaslabdázni vágyók a testnevelés-órákon.

De üres időben lehet csak úgy ücsörögni, leckét írni, beszélgetni, várakozni is az aulában a lépcsőkön vagy a mellvéden…

Az aula vonz bennünket – felnőttet, gyereket egyaránt – a tágasságával, a fényeivel, szép zöld növényeivel, színeivel, hangulatával. Olyan miliő, ahol jó tartózkodni valamiért… Talán mert összeköt „mindent mindennel": a két épületet (a régit az újjal), az alsót a felső tagozattal, a kicsit a nagygyal, a kintet a benttel (az udvart az utcával). Egybeölel anyagot és lelket, összeköti az embert az Istennel, mert a kivetítő előtti pulpitusnak, a kis házi oltárnak van egy üzenete… A szeretetről, a bizalomról, a türelemről, a teljességről, az emberségről, az Emberről, a Mindenség Uráról, az Istenről, az Életről.

Az aula is, ahogy az egész intézmény, az Életet és Istent szolgálja . Páratlan akusztikájával is ezt szólaltatja meg, ha énekszó vagy zene hallatszik benne.

Értünk van. A mi javunkra létesült. Becsüljük meg! Örüljünk neki a továbbra is! Isten áldását kell kérnünk a benne zajló eseményekhez. Az pedig rajtunk áll, hogy hogyan hasznosítjuk a beépített milliókat a továbbiakban, a jelenben, a mában és a jövőben.

Pécz Ágota

Furulyakarate a Hunyadiban

A soproni Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskolában 2012 óta lehetőségük van a tanulóknak 2. évfolyamtól furulyatanulásra, szakköri formában heti egy alkalommal. – Gyermekkorom óta zenélek, klarinétozom Sopron Város Fúvószenekarában. A közös zenélés örömeért, valamint a hangszeres zene fejlesztő hatása miatt indítottam el a szakkört.

Jelenleg három csoport működik, több mint 60 fővel. Kezdő, középső és haladó szakkör. Évről évre egyre magasabb létszámban jelentkeznek gyerekek, aminek oka egy sajátos motivációs rendszer működtetése:

A Furulyakarate

A tanév elején minden csoport megkap egy egyedileg összeállított, a fejlettségi szintjének megfelelő dalanyagot. Ebben szerepelnek gyakorló darabok, valamint olyan dalok, amelyekért „övet" lehet szerezni.

A furulyakarate elnevezés a hangszerekre felkerült „öveknek" köszönhető. A tanév során mindhárom csoportnak 9, egyre nehezebb darabot kellett elsajátítania. A legkönnyebb darab megtanulásáért fehér övet (fehér fonalat) kapnak a hangszerükre a gyerekek, a legnehezebbért pedig feketét. Természetesen mindhárom csapatnál más-más szempontok alapján válogattam össze a darabokat. Így a kezdőknél nagy szó, hogy egy rövid népdalt együtt, egy tempóban el tudnak játszani, a haladók pedig már sokszor több szólamban nehéz műveket játszanak.

Miért is találtam ki a furulya-karatet? Mert nem gyakoroltak. Nem volt motiváció, hogy közösen, jól, együtt játszanak. A tanév során mindenkit egyesével meghallgattunk, megtapsoltunk minden öv megszerzésekor. A hatás elképesztő volt! A motiváció az egekbe szökött, hiszen nagy öröm volt, amikor egy-egy színes fonál felkerült a furulya végére.

Kodály Zoltán mondta: Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene tápláló, vigasztaló elixír, és az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.

Ezek a gyerekek elkezdtek tanulni egy olyan nyelvet, amit a világ minden pontján megértenek. A zene az emberiség univerzális nyelve. Az együtt zenélés öröme felbecsülhetetlen kincs. Sok-sok alkalom volt a tanév során, amikor beleborsóztunk a varázsba, amit közösen hoztunk létre. Hálás vagyok a gyerekeknek ezekért a csodás percekért.

Iskolánk fenntartója, vezetői, pedagógusai és diákönkormányzata támogatásával lehetett ilyen sikeres ez a kezdeményezés. Tavaly évvégén nagyon jó hangulatú koncerttel zártuk a tanévet, amelyen Kádár Tibor tanár úr kísérte zongorán a gyerekeket. Mire az újság a kezekbe kerül, ismét túl leszünk egy zárókoncerten.

Halvax Julianna tanító, tehetségfejlesztő szakember

Egy új testvérkapcsolat születése

Adni mindig jó. Örömmel tölt el, amikor látjuk mások arcán a meglepődést, az örömöt, a meghatottságot.

Valami hasonlót éltünk át 2019 januárjában, amikor vendégül láttuk a Máramarosból hozzánk érkező kolleganőket. Egy testvérkapcsolat indulását jelentette számunkra ez az időpont, melyben adunk és kapunk egyaránt. A tanárnők, Beáta, Vanda és Luca a nagybányai Nicolae Iorga Általános Iskolából érkeztek, ahol minden évfolyamon egy magyar nyelvű osztály működik. Három fantasztikus napot töltöttünk együtt, melynek során bepillanthattak az iskolai hétköznapokba, és gyönyörű városunk néhány nevezetességét is megismerték.

Látogatásukat 2019 áprilisában viszonoztuk. A Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola egy kis csapata ellátogatott Nagybányára. Le sem tudom írni az a szeretetet, azt a lelkesedést, amivel vártak, fogadtak minket mind a gyerekek, mind a felnőttek.

Körbevezettek minket az iskolában, óralátogatáson vettünk részt. Meglepően tapasztaltuk, hogy a tanulók egyenruhát viselnek: a fiúk köpenyt, a lányok ruhát. Kíváncsi pillantások követték minden mozdulatunkat – és persze a mieink is az övéket.

A szakmai, módszertani ötletek mellett volt azonban még valami, ami mindannyiunkat nagyon megérintett. Egy tanóra, amely csak a gyerekekről szólt és szól nap, mint nap. Egy tanóra, ahol a tanulók elmondhatták, hogy hogy érzik magukat, milyen élményekkel érkeztek aznap az iskolába, ahol nincs tananyag, csak a gyerekek lelke, érzései.

A délutáni programok kötetlenebbek voltak. A nagybányai tanárnők jóvoltából megnéztük a város nevezetességeit, ellátogattunk az Ásványtani és a Képzőművészeti Múzeumba, Koltóra, valamint a közeli hegyekbe. Megkóstolhattuk a helyi specialitásokat.

A 2019-2020-as tanév őszén a Hunyadi Iskola 15 diákja utazhat majd Nagybányára. A jutalomkiránduláson azok a diákok vehetnek részt, akik példamutató magatartásukkal és szorgalmukkal társaik előtt járnak és aktív hitéletet élnek, kiemelkednek a tanulói közösségből a társaikhoz, tanáraikhoz való jó viszonyukkal, közösségi munkájukkal, és versenyeken, rendezvényeken vesznek részt, öregbítve iskolánk hírnevét. A gyerekek három napot töltenek majd Nagybányán. Délelőtt az iskolai tanórákon vesznek részt, délután pedig érdekes szabadprogramok várnak majd rájuk.

A nagybányai magyar tagozat 15 diákját 2020 tavaszán várjuk városunkba, iskolánkba. Az átélt élmények sokkal maradandóbban, mint az iskolapadban szerzett tudás. Az anyaországi nyelvhasználat ezerszer többet ér, mint a tanítási órán megtanult szerkezetek és párbeszédek. Nem is beszélve az átélt élményekről, melyek az anyaországhoz kötik a gyerekeket, erősítve ezzel a hazaszeretet és a kötődés érzését.

Bízunk benne, hogy ez egy szeretetteljes, vidám testvérkapcsolat indulása, ahol jó érzés adni – és kapni.

Grobits Zsuzsanna

Hősnek nem születik senki

Soproni emléktábla Sztehlo Gábornak

Sopronban, 2019. május 19-én 11 órakor Sztehlo Gábor-emléktáblát avattak a Berzsenyi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium és Kollégiumban. Itt érettségizett, majd itt kezdte el a teológiát egészen addig, amíg 1930. október 19-én a Deák téren lévő új épületet felavatták. Az emléktáblát az Öregdiák Találkozó rendezvény keretében Kutas László szobrász vállalta magára. Érdekesség, hogy nagyapja, báró dr. Podmaniczy Pál Sztehlo professzora volt a Teológián és a finn-ugor diaszpóra bizottságban is együtt dolgoztak. Ez a negyvenkilencedik soproni alkotása.

Szenczy Gábor Győző Jenő Béla, azaz Sztehlo Gábor édesapja Dr. Szenczy Aladár Tamás László (1875-1948) evangélikus felekezetű ügyvéd, táblabíró, aki követte édesapja, Sztehlo Kornél (1874-1940) foglalkozását. Édesanyja a református Haggenmacher Márta Mária Jozefa (1886-1969) svájci származású iparmágnás família tagja. Anyja testvére az a Haggenmacher Henrik, aki 1943-tól a német megszállásig a Gyáriparosok Országos Szövetségének (GYOSZ) elnöke volt. Családjában megtalálhatóak a Dreherek mellett a Sopronban is ismerős nevű Meskók és a Sárkányok is. Szenczy-Sztehló Budapesten, az Orlay utca 10. szám alatt született, megegyezés szerint édesapja vallását követte. Gimnáziumi esztendeit négy gimnáziumban töltötte: a ciszterciteknél, a Lónyay utcai református, majd a fasori evangélikus gimnáziumban és Sopronban, a Berzsenyi Líceumban fejezte be. Amikor 1936. március 23-án feleségül veszi Lehel Ilona Erzsébetet (anyja neve Vas Erzsébet, apja néhai Sülik Ferenc) a két tanú dr. Sztehló Aladár és dr. Sztehló Dezső. Utólagos bejegyzésként ezek szerepelnek: „A férj családi nevét Szenczyre változtatta (5436/1938. III. BM 12/1938. máj. 2.). A vőlegényt dr. Sztehló Dezső Ottó örökbe fogadta. Így vezetékneve ezentúl Sztehlo /: 1940. J. 4703. I. M. sz. 1941. jan. 29. (Hungarian Civil Registration, 1895-1980. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun. Budapest II. kerület. Házasultak p. 36. 106. bek.) A hiteles kihirdetésen kívül még ez olvasható: „Magyarosított Szenczy nevemet örökbefogadás miatt régi családi nevemre, Sztehlo-ra kellett változtatnom. Ez a névváltoztatás semmi összefüggésben sincs a bécsi döntés kisebbségvédelmi törvénycikkével. Sztehlo Gábor ev. lelkész." (Harangszó, 1942. okt. 11. p. 331.) Dr. Sztehlo Dezső Ottót, aki a nagybátyja volt feleségével Leona Szontagh de Igloval együtt később kitelepítették. Ez további tisztázásra vár.

1944. március 19. meglepetésként érte. „Isten kezében" címmel megjelent memoárjában így ír erről: „…nem voltunk mi arra nevelve, hogy a világért, s benne az elesett emberért küzdjünk. Annál inkább küzdöttünk az egyház jogaiért és pozíciójáért." Mégis…

A történelem folyamán újra meg újra beköszöntenek olyan korszakok, amikor a hatalmon lévők bizonyos csoportokat megbélyegeznek és kirekesztenek, s aki ennek ellenszegül és csak azért is a segítségükre siet, az könnyen az üldözöttek között találhatja magát. Ilyen korban élt Ő is, aki a fennálló hatalommal többször is szembeszállt, hogy a lelkiismerete szerint cselekedhessen. A hősök nem születnek, hanem bizonyos körülmények hatására azzá válnak. Belső iránytűjüket semmi sem zavarja össze. Szilárd jellem és némi vakmerőség is kell eltökélten a szeme közé nézni a hatalomnak a félelem szikrája nélkül. Az adott helyzetben mindenkinek egyedül kell meghoznia a döntését, és a legtöbben a könnyebb ellenállás irányába mennek. Hősnek, ellenállónak, lázadónak lenni magányos út és korántsem olyan magasztos, amilyennek utólag látszik. A hősiesség a legritkább esetben kifizetődő. Mégis…

1600 gyermeket és 400 felnőttet mentett meg segítőivel. Személyisége Isten eszközévé vált vállalva a küldetést, amit hivatása szánt neki: gyermekeket kapott örökségbe az Úrtól megőrzésre, továbbadásra. Emléke üzenet a jelennek és a jövőnek egyaránt. A gyűlölködés sajnos máig jelen van hol faji, hogy vallási alapon, hol csak emberi mivoltunk természetes velejárójaként, de ennek megnyilvánulásaival szemben a tiszta hangot, a humánum hangját kell hallatnunk.

Amikor Raffay Sándor püspök utasította a német megszállást követően a Jó Pásztor szolgálathoz nem nagyon tudta, hogy mi is a feladata: „Ráadásul, bármennyire szégyellem is, de fogalmam sincs, mi lehet ez a Jó Pásztor egyesület…" Ebben a minőségében találkozik a svájci Nemzetközi Vöröskereszt magyarországi megbízottjával, Friedrich von Bornnal, (A nyilas uralom idején több épületet, lakóházat a Nemzetközi Vöröskereszt védelme alá helyez, szorosan együttműködik a cionista ellenállókkal. A Yad Vashem 1987-ben a Világ Igaza kitüntetésben részesíti.) Feladata a kikeresztelkedett zsidó gyerekek mentése lett. Haggenmacher Ottó (1899-1979) mérnök, a Dreher-Haggenmacher Első Magyar Textilgyár alapítója budapesti villáját a Bérc utca 16. alatt rendelkezésre bocsátja. Ő egy másik nagybácsi anyai ágon. (Aki feleségével, Pekár Emmával (1900-1979) posztumusz kapta meg a Világ Igaza kitüntetést 2003-ban.)

Mentenie kellett az egymásra torlódott rendszerek üldözöttjeit: zsidó árvákat, a nyilasok és csendőrök gyerekeit, arisztokraták sarjait és a rendőrség által ide hozott csavargó, bűnöző utcagyerekekeket. Őt semmi mást nem védte, mint a saját bátorsága, önfeláldozása. Az anyagi segítséget főként Friedrich Borntól és a svájci szabadkőműves Alpina nagypáholy segítségével teremtette meg. (Az 1946-ban újjáalakult a Régi Hívek páholynak második felügyelő helyettese, választott vezetője volt maga is.)

Már a pincében fagyoskodva egy utópikus tervvel tartotta védenceiben a lelket: egy városállamról beszélt nekik, ahol együtt, szabadon, saját törvények szerint élhetnek majd. Az 1939-ben Oscar-díjat nyert „A fiúk városa" amerikai film szolgáltatta, amelyben Edward Joseph Flanagan-t megformáló Spencer Tracy alakította az ír katolikus papot, aki nevelőotthonba gyűjtötte a bűnöző, kallódó fiatalokat, sajátos pedagógiával és munkával vezetve vissza őket a társadalomba. Ez lett Gaudiopolis, másként Örömváros mintája. Személyisége és értékrendje teremtett harmóniát közöttük, és egy páratlan pedagógia módszer: a gyerekeket egyenrangú félnek tekintette. A nagyobb gyerekek az iskola mellett szakmákat tanultak, pl. asztalosságot, faesztergálást, vízvezeték-szerelést – és minden munkáért honoráriumot kaptak. Páratlan szabadságot és autonómiát élveztek. Semmi nem volt kötelező, de mindennap tartottak istentiszteletet, és minden étkezésnél imádkoztak – és ez mindannyiuk személyiségébe beépült. Önzetlen szeretetével családi közösséget, összefogást teremtett, amelyből a szülői önkény és a gyermeki dac egyként ki volt zárva.

Célja volt az emberi méltóság, az élethez való egyenlő jog érvényesítésének kötelessége, a kisebbségben élők, az üldözöttek védelme. Mindennapjait vezérelte az elv: segíteni a szükséget szenvedőket, megtartani a lelki és erkölcsi értékeiket. Végtelen türelmet szánt a lelki sebek gyógyítására, megteremtette a sokféleség elfogadását, a tolerancia gyakorlását, képes volt az előítéletek tompítására, felébresztette a testvériség érzetét az örömváros lakóiban, gyermekeiben és felnőttjeiben. Fogyatékos gyermekek számára épített otthonokat, s aktívan részt vett az idősek gondozásában is. Az Ő működésének ideje alatt 16 szeretetotthon működött, a legtöbb, valamennyi hazai egyházi szervezet által.

Máig megrendítő hatású emléket Radványi Géza és Balázs Béla állított neki az 1947-es Valahol Európában című filmjével. A soproni Petőfi Színház az azonos című musical bemutatója előtt a Fertőrákosi Barlangszínházban megemlékezést tart annak a négyszáz zsidó felekezetű embernek az emlékére, akik az ott lévő kényszermunkatáborban pusztultak el 1944 decembere és 1945 márciusa között. (Magyar Zsidó Levéltár, DEGOB-jegyzőkönyvek: 298, 320, 737, 1143, 1360, 1690, 1789 , 2358, 2514, 2545, 3325, 3292; Szita Szabolcs: Halálerőd: A munkaszolgálat és a hadimunka történetéhez: 1944-1945, 1989, p. 136-141., 253.)

1972-ben védenceinek felterjesztésére a jeruzsálemi székhelyű Yad Vasem Emlékközpont a Világ Igaza másképpen Népek Igaza érmével tüntette ki. Ezt azok kaphatják meg, akik tanúkkal igazoltan a saját életüket kockáztatva zsidó embertársaik életét mentették meg a második világháború alatt. Ez volt az egyetlen díj, amit önzetlen munkájáért még életében megkapott. 1984 óta fa őrzi emlékét az Igazak Kertjében.

A hősök gyakran elfeledve, a legprózaibb módon halnak meg, ünneplés és hálás köszönet nélkül: 1974 május 28-án egy svájci kisvárosban, Interlaken mellett egy padon érte a halál levéllel a kezében.

Itthon ahhoz, hogy méltó helyére kerüljön a neve 1989-ig kellett várni, csak utána kezdték újra felfedezni. Szántó Erika rendező, író, filmdramaturg, forgatókönyvíró memoárjai törték meg a közben körülötte kialakult csendet, aztán a nyolcvanas évek közepétől formálódó kultusz hatására (emlékművet emeltek neki, később utcát, alapítványt és iskolát hoztak létre az emlékére, és egyre több egykori növendék kezdte el mesélni a személyes emlékeit dokumentumfilmben, újságcikkekben, történelmi tanulmányban, mindenféle formában.) mára már valamiféle szentként áll előttünk, annak ellenére, hogy őmaga nem volt szent, csak épp minden vívódása mellett egy nagyon jó ember volt, aki képes volt évtizedekkel később megírni saját gyávaságait, majd megszabadulását mindettől. E nélkül a megszabadulás nélkül nem lett volna képes élete nagy hivatását teljesíteni. Megelőzte ezzel a megszabadulással korát. Ő már 1944 késő-nyarán, őszén képes volt a megszabadulásra. 1945 tavaszától pedig abban állt ennek az előítéleteitől, osztálykorlátoktól, intézményektől megszabadult embernek a korát megelőző pedagógiai újítása, hogy a mellé szegődött pedagógusokat hagyta szabadon dolgozni, alkotni. Nem volt pedagógus, de a szabad pedagógia iránt tett gesztusa fontosabb tett volt, tucatnyi pedagógiai tárgyú doktori értekezés megírásánál. Civil volt: egyházában, államában, saját osztályában csakis szabad, független civilként tudott a lelkiismeretével nyugalomban alkotni.

Mégis… Az elmúlt hetvenöt évben sosem volt ekkora szüksége Magyarországnak Sztehlo Gábor életpéldájára: menteni az önhibájukon kívül hajléktalanná válókat, azokat a gyerekeket, akik éheznek, akik munkanélküliek, a kilakoltatás alatt álló devizahiteleseket. De jó lenne, ha még sok, nagyon sok ilyen ember élne közöttünk! És ma is vannak és egyre többen szükséget szenvedők, ahogy a lelki és emberi értékek is egyre tisztázatlanabbak. Menteni mindent és mindenkit, ak/mi érték, függetlenül attól, hogy milyen vallású, politikai kultúrájú emberről van szó. Ő megvalósította azt az összetartást zsidók és nem zsidók között, gyerekek, és az Őket ellátók között, amire ma mindennél nagyobb szükség volna, hiszen lassan áthidalhatatlan szakadék húzódik végig az országon.

Csiszár Ágnes

A cikk az evangelikus.hu internetes oldalon jelent meg.

Tervezett programok

Szeretettel várunk az idei gyülekezeti napközis hittantáborunkba!

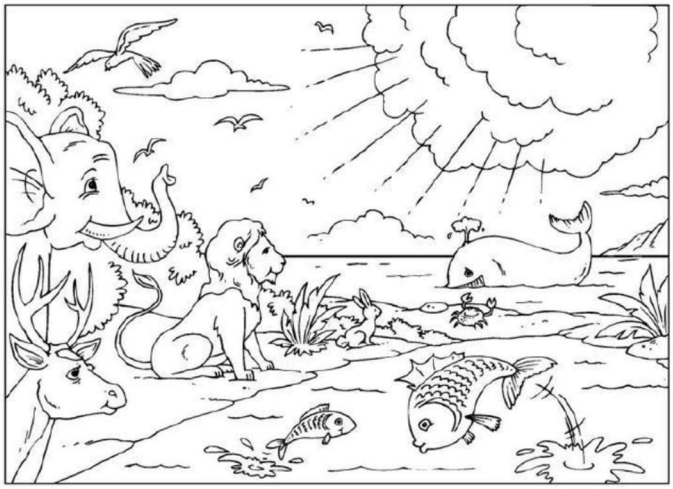

Téma: **Állatok a Bibliában**

Hányféle állat létezik összesen a világon? Senki sem tudja! Még a tudósok sem! Egyedül Isten, aki a Teremtője mindegyiküknek! A táborban megismert állatokon keresztül Isten tanítani szeretne minket önmagáról és rólad! Az állatokat személyesen is megnézhetjük majd a **győri Xantus János állatkert**ben!

Időpont: 2019. július 15-19. (hétfő-péntek)

Helyszín: Evangélikus Gyülekezeti ház (Sopron, Színház u. 27.)

Várjuk a 0-14 év közötti gyerekeket, 6 év alattiakat szülői kísérettel!

Tábordíj: 12.000 forint
Tábordíj befizetés: a gyülekezeti ház pénztárában, H-Cs 8–12 óra között

A tábordíj tartalmazza az étkezéseket (tízórai, ebéd, uzsonna), a kirándulás és a belépő költségeit, illetve a tábor foglalkozásainak anyagköltségeit.

Szeretettel kérjük a teljes tábordíj befizetését azoktól is, akik nem igényelnek ebédet – adományukat egész éves ifjúsági munkánk támogatására használjuk fel.

Felmerülő kérdésekkel bátran keressenek: Őri Katalin (20/824 79 59, ori.katalin86@gmail.com)
Jelentkezési határidő: július 5. (péntek)

Személyes, igei áldás

Az elmúlt hónapok során két alkalommal adtunk az istentiszteleten személyes, igei áldást. Sokak számára volt megerősítő, hitújító szerepe ennek az egyszerű gesztusnak. Ezt a lehetőséget a következőkben minden hónap második vasárnapján, 10 órakor a templomban tartott magyar nyelvű istentiszteleten szeretnénk kínálni. A legközelebbi dátumok: július 14., augusztus 11. és szeptember 8. Szeretettel hívjuk a születésnapjukat abban a hónapban ünneplőket és mindenki mást is!

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2019. húsvét – pünkösd

június 9. (pünkösd)

8.00	magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly
10.00	kétnyelvű (konfirmáció, úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Pelikán András, Holger Manke
15.00	Balf (úrvacsorás): Tóth Károly

június 10. (pünkösdhétfő)

8.00	magyar (úrvacsorás): Pelikán András
9.00	német: Holger Manke
10.00	magyar (csatlakozóan úrvacsorás): Pelikán András

június 13.

17.00	Wochenpredigt: Holger Manke

június 16. (Szentháromság ünnepe)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német (tanévzáró): Holger Manke és a Kindergruppe tagjai
9.00 gyermek-istentisztelet (tanévzáró): Pelikán András
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Tóth Károly

június 20.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

június 23. (Szentháromság ünnepe utáni 1. vasárnap)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
10.00 magyar: Tóth Károly
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Cséry Ágnes
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

június 27.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

június 30. (Szentháromság ünnepe utáni 2. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
9.00 német: Holger Manke
10.00 magyar: Pelikán András
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Nagy Szabolcs
15.00 Balf: Pelikán András

július 4.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Gerda Haffer-Hochrainer (mattersburgi lektor)

július 7. (Szentháromság ünnepe utáni 3. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
9.00 német: Christine Posch (eisenstadti lektor)
10.00 magyar: Pelikán András
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Róthné Mrkva Edit
15.00 Balf: Pelikán András
16.00 kórházkápolna: Pelikán András

július 11.

17.00 Wochenpredigt: Dr. Herbert Rampler (eisenstadti lelkész)

július 14. (Szentháromság ünnepe utáni 4. vasárnap)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
10.00 magyar (személyes, igei áldással): Tóth Károly
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Őri Katalin
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

július 18.

17.00 Wochenpredigt: Frank Lissy-Honegger (rusti lelkész)

július 21. (Szentháromság ünnepe utáni 5. vasárnap)

8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
9.00 német (úrvacsorás): Frank Lissy-Honegger (rusti lelkész)
10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban, táborzáró): Tóth Károly
15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András

július 25.

17.00 Wochenpredigt: Dr. Herbert Rampler (eisenstadti lelkész)

július 28. (Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnap)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Gertraud Winter
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Cséry Ágnes
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

augusztus 1.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Jakob Kruse (loipersbachi lelkész)

augusztus 4. (Szentháromság ünnepe utáni 7. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
9.00 német: Elfriede Fiedler (mörbischi lektor)
10.00 magyar: Pelikán András
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Bálint Ádám
15.00 Balf: Pelikán András
16.00 kórházkápolna: Pelikán András

augusztus 8.

17.00 Wochenpredigt: Jakob Kruse (loipersbachi lelkész)

augusztus 11. (Szentháromság ünnepe utáni 8. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
9.00 német: Gertraud Winter
10.00 magyar (személyes, igei áldással): Pelikán András
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Halász Alexandra
15.00 Balf: Pelikán András
16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András

augusztus 15.

17.00 Wochenpredigt: Wilfried Schey (eisenstadti tábori lelkész)

augusztus 18. (Szentháromság ünnepe utáni 9. vasárnap)

8.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
10.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Őri Katalin
15.00 Balf (úrvacsorás): Tóth Károly

augusztus 20.

17.00 Eggenberg-ház (kétnyelvű): Tóth Károly, Holger Manke

augusztus 22.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

augusztus 25. (Szentháromság ünnepe utáni 10. vasárnap)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly
10.00 gyermek-istentisztelet (kezdés a templomban): Bálint Ádám
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

augusztus 29.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

szeptember 1. (Szentháromság ünnepe utáni 11. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András
9.00 német (tanévnyitó): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly
10.00 magyar: Pelikán András
15.00 Balf: Pelikán András
16.00 kórházkápolna: Pelikán András

szeptember 5.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke

szeptember 8. (Szentháromság ünnepe utáni 12. vasárnap)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet (tanévnyitó): Pelikán András
10.00 magyar (személyes, igei áldással): Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

Minden vasárnap a 10 órakor kezdődő istentisztelethez csatlakozóan úrvacsora van.

Minden vasárnap 15 órakor istentisztelet a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthonban (Sopron, Kisfaludy u. 10.). (A hónap első vasárnapján úrvacsorás istentisztelet.)

Christophoros
A Soproni Evangélikus Egyházközség újsága
9400 Sopron, Színház utca 27.
e-mail: sopron@lutheran.hu
web: http://sopron.lutheran.hu
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003
számlaszám: 11737083-20006895

Nyomtatva 420 példányban.
Várható következő megjelenés:
2019. tanévkezdés
Felelős kiadó: Pelikán András